

# **VAPAA-AIKAPALVELUJEN TOIMINTAKERTOMUS 2023**

# Sisällysluettelo

1. VAPAA-AIKAPALVELUJEN HALLINTO .....	4
1.1 Yleistä .....	4
1.2 Henkilöstö .....	4
1.3 Toiminta.....	4
1.4 Tiedottaminen.....	4
1.5 Tapahtumat ja harrastukset.....	5
1.6 Koulujen kerhotoiminta .....	5
1.7 Poikkihallinnolliset yhteistyöryhmät.....	5
2 LIKUNTAPALVELUT .....	5
2.1 Hallinto.....	5
2.2 Henkilöstö .....	5
2.3 Työryhmät, toimikunnat, suunnittelupalaverit, hankkeet.....	6
2.4 Koulutukset .....	7
2.5 Toiminta.....	7
2.6 Erityisryhmien liikunta.....	8
2.6.1 Ryhmätoiminta.....	9
2.6.2 Sidosryhmä yhteistyö .....	10
2.7 Avustukset ja huomionosoitukset.....	10
2.8 Liikunta-alueet ja –tilat sekä rakentaminen.....	10
2.9 Uimahalli.....	12
2.10 Muu toiminta .....	13
2.11 Liikkuva varhaiskasvatus –hanke, Liikkuva koulu ja opiskelu.....	13
2.12 Liiku Keuruulla-hanke.....	14
3 KULTTUURIPALVELUT 2023 .....	14
3.1 Yleistä .....	14
3.2 Toiminta.....	14
3.2.1 Kulttuuritalo Kimara .....	14
3.2.2 Tapahtumat, tilaisuudet, yhteistyöhankkeet.....	15
3.2.3 Lastenkulttuuripalvelut .....	17
3.2.4 Hankkeet ja projektit.....	18
3.2.5 Soiton paikka –konserttisarja ja Keuruun musiikkileiri .....	19
3.2.6 Santun talo .....	19
3.3 Henkilöstö .....	20

3.4	Työryhmät ja toimikunnat.....	20
3.5	Avustukset ja muut huomionosoitukset.....	20
3.6	Tilat ja alueet .....	20
4	NUORISOPALVELUT .....	21
4.1	Yleistä .....	21
4.2	Henkilöstö .....	22
4.3	Toiminta.....	22
4.3.1	Kipinä.....	22
4.3.2	Haapamäki.....	23
4.3.3	Toimintaryhmät (13 kpl) .....	24
4.3.4	Koulutus- ja kurssitoiminta (2 kpl) .....	25
4.3.5	Retket (4 kpl) .....	25
4.3.6	Leirit (2 kpl) .....	25
4.3.7	Muut tapahtumat .....	25
4.3.8	Kouluyhteistyö .....	26
4.3.9	Etsivä nuorisotyö.....	27
4.3.10	Nuorten työpaja .....	27
4.3.11	Nuorten ohjauskeskus Loiste.....	28
4.3.12	Projektit.....	28
4.3.13	Hankkeet .....	28
4.4	Avustukset ja huomionosoitukset.....	29
4.5	Koulutukset ja yhteistyöryhmät.....	29
5	HYVINVOINTIPALVELUT .....	30
5.1	Toiminta.....	30
5.2	Avustukset.....	31

# **1. VAPAA-AIKAPALVELUJEN HALLINTO**

## **1.1 Yleistä**

Hallinnon tehtävät hoidettiin siten, että jokainen tulosyksikkö hoitaa omiin toimintoihinsa liittyviä hallinnollisia tehtäviä itsenäisesti. Tapahtumajärjestelyjä, palvelujen markkinointia, tiedotusta ja nettisivujen päivitystä hoidettiin yhteisesti. Lukuun ottamatta uimahallin laskutusta, laskuja hoiti pääsääntöisesti talouspalvelut.

## **1.2 Henkilöstö**

Hallinnon henkilökuntaan kuuluu Vapaa-aikapääällikkö Heli Peltola. Vapaa-aikapääällikön toimenkuvassa 50 % kuuluu vapaa-aikatoimen hallinnon tehtäviin. Hallinnossa oli toimistoapulaisena syksyllä Alekski Mäkiäho.

Henkilöstön kouluttaminen, työhyvinvoinnista ja työssäjaksamisesta huolehtiminen kuuluvat myös hallinnon tehtäviin. Henkilöstöä koulutettiin lähinnä omissa töissä tarvittavissa osa-alueissa. Kouluttautuminen on koettu henkilöstöä motivoivaksi ja tärkeäksi osaksi laadun ylläpitämiseksi. Dynasty 10 -koulutus oli hallinnon tärkein koulutus, jota jatkettiin alkuvuodesta. Myös hallintoakatemian verkkokoulutussisällöt ovat kaupungin työntekijöille avoimia. Niitä hyödynnettiin tapauskohtaisesti mielenkiinnon ja tarpeen mukaan.

Työntekijäpalaverit, tiedottaminen ja yli yksikkörajojen tehty yhteistyö toteutuivat. Myös työntekijöiden virkistystoimintaa yksikkökohtaisesti ja koko vapaa-aikatoimen osalta toteutettiin osittain mm. liikuntatunnilla/vko. Työhyvinvoinnin edistämiseksi erilaisia tapoja työyksikkö kohtalaisesti toteutettiin työntekijöiden palautteiden mukaisesti. Kasvun ja hyvinvointi toimialan työhyvinvointisuunnitelmaa työstettiin vuoden aikana.

## **1.3 Toiminta**

Vapaa-aikatoimen hallinto vastaa vapaa-aikatoimen palvelutuotannosta, joka koostuu liikunta-, kulttuuri- nuoriso- ja hyvinvointipalveluista. Hallinto suunnittelee henkilöstö- ja talousresurssien mitoituksen ja vastaa niiden toteutumisesta ja seurannasta.

## **1.4 Tiedottaminen**

Vapaa-aikapalveluiden nettisivujen kanssa oli hieman ongelmia vuoden aikana. Ne kyllä toimivat pääsääntöisesti koko ajan, mutta vanhentuneen version takia niissä oli paljon päivitysongelmia. Se ei näkynyt juurikaan käyttäjille, mutta päivittäjillä oli ongelmia ja sivuja piti vahtia koko ajan. Koska tavoitteena on uusia koko kaupungin nettisivuja, emme lähteneet omia sivujamme tällä aikataululla uusimaan. Nettisivujen tavoitteena on tuoda esille toimintaa ja tapahtumia. Hallintoon liittyvä tieto jää sivuissa hieman syvemmälle ja sivujen tarkoituksena kannustaa keuruulaisia vireään vapaa-aikatoimintaan sekä tiedottaa ja markkinoida ajankohtaisista asioista tehokkaasti. YouTube -kanavien videotuotanto sekä Instagram, Facebook, Snapchat ja WhatsApp olivat käytössä. Keuruu Today kalenterin käyttöä tehostettiin ja siinä onnistuttiin erityisesti loppuvuotta kohden. Vielä markkinointia ja tiedotusta tapahtumien järjestäjille kalenterin käytöstä on syytä tehdä. Lasten ja nuorten harrastekalenterin käyttö ei vielä ole täydellistä, mutta paljon on

toimintaa jo päivitettyinä kalenteriin järjestäjienkin toimesta. Vapaa-aikatoimi kerää kuukausittain kaupungin omien sekä voimakkaasti yhteistyössä järjestetyiden toimintojen ja tapahtumien tiedotetta. Tiedotteet ovat nettisivulla sekä toimitetaan koulujen kautta Wilmaan sekä muualle lasten ja nuorten parissa työskenteleville sähköpostilla. Etäyhteyksin toteutetut sisäiset ja sidosryhmien kanssa toteutettavat palaverit sujuivat hyvin lähinnä Teamsillä.

### **1.5 Tapahtumat ja harrastukset**

Eri yksiköt tekivät yhteistyötä harrastusten järjestämisessä, mutta niistä on kerrottu tarkemmin kunkin yksikön kohdalla. Kesän kokokohta Äksön leiri päästiin jälleen toteuttamaan suunnitellusti 9-13v. lapsille ja nuorille Kipinällä päiväleirinä sekä Rahikkalan tilan yhden yön leirinä. Syksyllä 21.10. Loistolauantai tapahtuma järjestettiin onnistuneesti viidakko teemalla Keuruu yhteiskoululla.

### **1.6 Koulujen kerhotoiminta**

Vuonna 2023 koulujen kerhotoimintaa toteutettiin Suomen harrastamisen mallilla. Keuruun kaupungille myönnettiin avustusta lukuvuodelle 2023–2024 24 000 €.

Harrastamisen mallia varten kartoitettiin syksyllä 2023 oppilaiden toiveita koskien harrastustoimintaa. Näiden pohjalta perustettiin erilaisia kerhoja syyslukukaudella yhteensä 24 kappaletta. Kerhotarjontaan kuuluivat mm. monilajikerhot, erityisliikunnan sporttiskerhot, elämysliikuntakerho, höntsäkerhot, jalkapallokerho, bändikerhot, kuntosalikerhot, kalastus- ja eräkerho jne.

Kerhotoimintaan osallistui noin 150 lasta ja nuorta. Valtaosa osallistujista oli alakoululaisia. Yläkoululaisia osallistui kerhotoimintaan vain noin 15.

Kerhotoiminnan koordinointi kuului Tino Kohosen ja Anton Hakalan työtehtäviin. Lisäksi kerhojen ohjaajina toimivat vapaa-aikapalveluiden tuntityöntekijät, nuorisopalveluiden työntekijät, kansalaisopiston opettajat ja koulujen henkilökunta.

### **1.7 Poikkihallinnolliset yhteistyöryhmät**

Vapaa-aikapäällikkö, kulttuurisihteeri ovat osallistuneet kaupungin elinvoimatyöryhmään. Vapaa-aikapäällikkö on osallistunut liikenneturvallisuus työryhmään sekä muihin suunnittelutyöryhmiin ja työpajoihin.

## **2 LIIKUNTAPALVELUT**

### **2.1 Hallinto**

Liikuntapalvelut yksikkö vastaa koko liikuntapalveluiden hallinnosta. Tehtäviin kuuluu hallinnollinen valmistelu, talousasiat, henkilöstöhallinto, markkinointi ja kehittämistehtävät, avustusten jako sekä salien hallinnointi.

### **2.2 Henkilöstö**

Vapaa-aikapäällikkö Heli Peltola -tehtävät 50 % liikunnan viranhaltijan tehtäviä.

Erityisliikunnanohjaaja Juho Siirilä –tehtävät 50 % Keuruu, 25 % Multia ja 25% Petäjävesi

#### Uimahallin henkilöstö

- liikunnanohjaaja Johanna Karhunen 1.8. alkaen, esimies (30.6. saakka Heli Saleniuksen sijaisena Aslak Lepistö)
- uimaopettaja Emilia Pollari (opintovapaalla 1.8 alkaen)
- Laitoshuoltaja, osa-aikainen 50 % Tarja Nieminen
- laitoshuoltaja Tiina Jäntti-Roberts (eläköityi 30.11.)
- laitoshuoltaja Jenna Moilanen
- Laitoshuoltajat oppisopimuksella 1.11. alkaen Kirsi Martikainen ja Tanjaana Kontturi
- uinninvalvoja Samu Rantanen (Uimaopettaja 1.9. alkaen)
- uinninvalvoja, osa-aikainen 45 % Mervi Koto-Pummila
- Uinninvalvoja, siviilipalvelus Eetu Salenius
- Liikuntaneuvoja-valvoja, oppisopimus 1.9.–30.11. Hilla Uimonen, 1.12. 80 %

#### Liikunta-alueet, kentät ja reitit

- liikuntapaikkamestari Erkki Virkalahti
- liikuntapaikkojen hoitaja Jouni Salonen
- liikuntapaikkojen hoitaja Mikael Kangasniemi
- liikuntapaikkojen hoitaja Reima Haustola
- liikuntapaikkojen työntekijä osa-aikainen 40% (marras-maaliskuu) Into Kivikko

Lisäksi aikuisliikunnan edistämishankkeessa ”Liiku Keuruulla” työskenteli hankekoordinaattorina Iina-Eerika Lehtinen 1.3. alkaen.

### **2.3 Työryhmät, toimikunnat, suunnittelupalaverit, hankkeet**

Liikkuva koulu ja liikkuva opiskelu – ohjausryhmä kokoontui 2 kertaa vuoden 2023 aikana. Liikkuva varhaiskasvatus –ohjausryhmä kokoontui 5 kertaa vuoden 2023 aikana.

Liiku Keuruulla-hankkeen ohjausryhmä kokoontui 2 kertaa vuonna 2023.

Erityisliikunnan ohjausryhmä kokoontui 2 kertaa. Seuratapaaminen pidettiin kaksi kertaa.

Laturetken järjestelytyöryhmä kokoontui 2 kertaa keväällä ja kerran ennen joulua.

Keuruun Jäähalli Oy: kaupungin edustajina olivat hallituksen pj. Heli Peltola ja varajäsen Erkki Virkalahti. Vapaa-aikapääällikkö osallistui hyvinvointikoordinaattoreiden tapaamisiin sekä maakunnalliseen liikuntaneuvonnan työryhmään.

Keuruu on mukana liikuntatoimien ylikunnallisen yhteistyön ryhmässä, joka on nimetty Sporttisydämeiksi Mänttä-Vilppulan, Juupajoen, Jämsän, Oriveden ja Ruoveden kanssa. Yhteistyö on ollut lähinnä yhteisten kampanjoiden järjestämistä sekä tietojen ja kokemusten vaihtoa. Tapaamisiin osallistuivat vapaa-aikapääällikkö Heli Peltola, hyvinvointikoordinaattori Tino Kohonen sekä liikuntapaikkamestari Erkki Virkalahti. Syksyllä Nordic Sportin kautta tuli mahdollisuus keskisuurten kuntien liikuntatoimien

verkostoon osallistumisesta. Keuruu oli mukana siinä. Tapaamisia oli syksyn aikana 2 etänä ja yksi livenä. Yhteistyötä on tavoitteena jatkaa. Tapaamisiin osallistui vapaa-aikapäällikkö.

## 2.4 Koulutukset

Koulutuksiin osallistuttiin seuraavasti:

- SLA olosuhdeseminaari/johtamisen foorumi Erkki Virkalahti ja Heli Peltola
- Kansallinen liikuntafoorumi Heli Peltola, Tino Kohonen ja Iina-Erika Lehtinen
- Uimahalli- ja kylpyläpäivät Heli Peltola
- Lisäksi muita AVI:n, Keslin, Keski-suomen Maakuntaliiton järjestämiä tilaisuuksia ja seminaareja.
- SUH uimavalvoajakurssi, uimahallin työntekijät

## 2.5 Toiminta

Talvi oli melko lauha, joka aiheutti erityisesti maastossa ojien tulvia. Latuja saatiin kunnostettua kuitenkin pääosin hyvin. Latujen ajankohtaisesta kunnossapidosta informoiva järjestelmä ladulle.fi oli käytössä.

63. Laturetki jouduttiin perumaan vähäisen lumen ja kosteuden takia. Lasten laturetki lauantaina 4.3. pidettiin Kurkisaassa Keuruun Kisailijoiden suunnistusjaoston organisoimana. Osallistujia arviolta 150. Kunniakirjoja lapsille jaettiin 60.

Keuruun Kisailijoiden kanssa järjestettiin Hiihtoliiton Lumilajipäivät koululaisille Keurusselän liikuntapuistossa 8.–9.2. Tapahtumaan osallistui sivukylän alakoulujen oppilaat kahtena päivänä. Tapahtuman olosuhteita hyödynnettiin myös illalla yleisötapahtumana. Ilta-tapahtuma oli onnistunut ja keräsi n. 100 henkeä kaiken kaikkiaan.

Erämaapäivät 19.–20.8. 2023 järjestettiin Pihlajavedellä. Paikalliset kyläyhdistykset Karimo ja Pihlajavesi järjestivät yhteistyössä vapaa-aikapalvelujen kanssa monipuolisen tapahtuman. Itse tapahtumassa ja ohjatuille retkille, välinevuokraukseen ja ohjelmaan yhteistyötä tehtiin Keuruun Ladun, Keurusseudun Luonnonystävien, Eräopas Jokelan ja seurakunnan ja museon kanssa. Erityisesti kyläläisten osin vain Erämaapäiviä varten rakennetut näyttelyt sekä muu kulttuuripitoinen ohjelma teki tapahtumasta hyvin monipuolisen ja kiinnostava kokonaisuuden. Liikunnallinen ohjelma koostui lauantaipäivän ohjatuista ja sunnuntain omatoimisesta retkeilystä. Tapahtuman kävijätilastoa on vaikea toteuttaa, mutta todennetut käyntimäärät, niissä kohteissa, joissa pystyttiin laskemaan, oli 1838.

Keuruulla järjestettiin myös ohjattuja melontatapahtumia. 10. Herpmannin poikain muistomelonta sekä muita retkimelontoja vapaaehtoisvoimin liikuntatoimen avustamana. Muut melontaretket suuntautuivat tänä vuonna Källin saareen sekä Huuhkojärvelle Jama cafen rannasta. Melontaretkien vapaaehtoisena vetäjänä on kunnostautunut entinen keuruulainen ja nykyinen kesäasukas Pentti Kangasniemi jo usean vuoden ajan. Ja välinepuolella Eräopas Markku Jokela on ollut mukana.

Suurimpia muita kesätapahtumia oli Keuruun Pallon Lasten jalkapalloturnaus Mega cup ja Keuruun Kisailijoiden Yö maraton, yleisurheilun Juhannuskisat. Myös vasta valmistuneella urheilukentällä oli iso Pikku Kakkosen tuotannon taltioitava konsertti. Siinä Yle ja paikallinen MLL olivat organisaattoreina, mutta vapaa-aikapalvelut olivat vahvasti mukana tapahtuman järjestelyissä. Tapahtumaan osallistui noin 4000 henkeä.

Lasten- ja nuorten urheilukoulujen pystyttiin järjestämään normaaliin tapaan Pohjoislahdella, Haapamäellä ja Pihlajavedellä. Urheilukouluihin osallistui yhteensä 39 lasta. Lapsille järjestettiin myös leikkikenttätoimintaa lähiliikuntapaikoilla 4 eri kohteessa. Kurkisaaren ja Lapinsalmen uimarannoilla beachpartyja päivittäin yhden viikon. Äksön-leiri toteutettiin koko vapaa-aikapalvelujen yhteisleirinä. Ohjaajiksi ja liikunta-alueille palkattiin kesätyökampanjalla kaikkiaan 18 nuorta. 7 toimi liikunta-alueilla liikuntapaikkojen hoidon tehtävissä. Kesätyöntekijöitä palkattiin ennätysmäärä. Saimmekin runsaasti toimintaa kesän ensimmäiseen kolmeen viikkoon ympäri Keuruuta aktiivisten kesätyöntekijöiden ohjatessa lapsia ja nuoria.

Liikuntatoimi tarjosi liikuntaneuvontaa ja kehityshankkeen myötä asiakasmäärä 7-kertaistui vuodentakaiseen. Merkittävänä syynä asiakasmäärän kehitykseen oli hyvinvointialueen ja työterveyden kanssa tiivistynyt yhteistyö. Liikuntapalvelut sai käyttöönsä LC-potilastietojärjestelmän vuonna 2023. Liikuntaneuvontaa annettiin vapaa-aikatoimen kautta yksilöllisesti ajanvarauksella. Lisäksi neuvontaa toteutettiin ryhmämuotoisena mm. kaupungin henkilöstölle ja Ystävöntupa ry:n asiakkaille.

Muita kuntokampanjoja, teemaviikkoja ja päiviä, joihin osallistuttiin, olivat mm. Porraspäivät, Mestarisuksittelija, Laatikkopyöräily, Vanhusten viikko.

Liikuntatoimi järjesti päivähoitolapsille rusettiluistelua, hiihtokoulua ja suunnistusta. Perheliikuntailta järjestettiin urheilukentän avajaisten merkeissä 24.8.2023.

Keuruulaiset aktiiviset liikuntaseurat ja muut tahot järjestivät runsaasti erilaisia tapahtumia, joissa liikuntapalvelut tukivat liikunta-alueiden työpanoksella, tilojen tai alueiden käytöllä tai avustuksilla.

## **2.6 Erityisryhmien liikunta**

Erityisryhmien liikunnan ohjaus on järjestetty Keuruulla, Petäjaveden ja Multian kanssa yhteistyössä. Erityisliikunnanohjaaja ohjasi keskiviikkoisin Multialla ja torstaisin Petäjävedellä. Ryhmiä ohjattiin viikossa 21 kappaletta. Ryhmiä oli varhaiskasvatusikäisistä seniori-ikäisiin liikkujiin. Kaikissa kunnissa toimii myös muita soveltavan liikunnan ryhmiä, joissa liikkuu kohderyhmäläisiä. Soveli julkaisi soveltavan liikunnan sanaston syksyllä, jonka pohjalta aletaan käyttämään soveltavan liikunnan sanastoa ja muokataan erityisryhmien liikunnan termistöä. Myös erityisliikunnanohjaajan ammattinimekkeen tulisi muuttua soveltavan liikunnanohjaajaksi.

Erityisliikunnan ohjaaja koulutautui Voitas kouluttajaksi ja muokkasi iäkkäiden ryhmiä koulutuksen pohjalta.



Jokaiselle ryhmälle luotiin kausisuunnitelma ja ne jaettiin yhteistyökumppaneille ennen toiminnan aloittamista. Erityisliikunnan ryhmistä tehtiin kalenteri, joka toimitettiin erityisryhmien saataville muun muassa terveystieteiden keskuksiin, kirjastoihin, kunnantaloille ja muille keskeisille paikoille Keuruulla, Multialla ja Petäjavedellä.

### **2.6.1 Ryhmätoiminta**

#### **Lasten motoryhmät päiväkodeilla ja kouluilla**

Keuruulla toimintaa on järjestetty kuluneen vuoden aikana Kivikoulun H-luokalle, Aurinkolinna esikoululaisille sekä Haapamäen esikouluryhmälle. Multialla puolestaan toiminnassa mukana ovat olleet Kissanien päiväkodin 5-vuotiaat ja esikoululaiset sekä koulun 1.–3.- luokkalaiset osallistujat. Petäjavedellä motoryhmään osallistuivat esikoululaiset Petäjäkallion päiväkodilla ja koulun puolella yksilöllisen perusopetuksen luokat. Motoryhmiin on koottu eri päiväkotij- ja esikouluryhmistä erityisliikunnasta ja pienryhmästä hyötyvät lapset. Lasten haasteet ja opeteltavat asiat liittyivät useimmin motorisiin, kognitiivisiin tai sosiaalisiin ongelmiin. Lasten ryhmissä liikkui yhteensä 55 lasta syksyllä 2021. Lapsille kertyi yhteensä 486 liikuntakertaa.

#### **Sporttiskerhot**

Lokakuussa 2022 käynnistettiin kaksi Sporttiskerhoryhmää erityislapsille yhteistyössä Askelpiste Oy:n yrittäjän, fysioterapeutti Janna Lehtomäen kanssa. Toimintaa toteutettiin Kivelän koulun sisä- ja ulkotiloissa, Keuruselän liikuntapuistossa ja Keuruun Liikelataamolla. Tavoitteena oli tarjota erityislapsille oma harrastus. Sporttiskerhoryhmissä liikkui yhteensä 3–7 lasta ja heille kertyi yhteensä 38 käyntikertaa.

#### **Kehitysvammaisten liikuntaryhmät**

Keuruulla kehitysvammaisten ryhmiä järjestettiin Navikan työtoiminnan ja Runokulman ohjaajien kanssa yhteistyössä. Multialla yhteistyössä toimii asumisyksikkö Omakoti ja Petäjavedellä puolestaan Pihlajakodin ohjaajat. Kehitysvammaisten ryhmissä liikkui yhteensä 22 henkilöä ja heille kertyi yhteensä 223 liikuntakertaa.

#### **Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien ryhmät**

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien ryhmiä järjestettiin sekä Keuruulla että Petäjavedellä. Keuruulla ryhmä kokoontui uimahallin kuntosalilla ja Petäjavedellä Onnelan päivätoiminnan tiloissa. Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien ryhmissä liikkui yhteensä 14 kävijää ja heille kertyi yhteensä 110 käyntikertaa.

#### **Ikääntyneiden ryhmät**

Ikääntyneitä liikutettiin kuluneena vuonna Multialla ja Petäjavedellä. Multialla toimi keväällä 2022 matalan kynnyksen kuntosaliryhmät ja kerran kuussa erityisliikunnanohjaaja liikutti Muistipäivien osallistujia seurakuntakeskuksella. Petäjavedellä ikääntyneitä liikutettiin päiväkeskuksen Muistiryhmässä ja Petäjäkodin tuolijumpassa.

#### **Amputaatio- ja näkövammaisten ryhmät**

Keuruulla kokoontui viikoittain amputaatio- ja näkövammaisten ryhmät Seipon kuntosalilla. Näissä ryhmissä oli toisena ohjaajana vanhuspalveluista Leena Suonto. Amputaatio- ja näkövammaisten ryhmissä liikkui yhteensä 9 henkilöä ja heille kertyi syksyn aikana yhteensä 137 käyntikertaa.

### **2.6.2 Sidosryhmä yhteistyö**

Yhteistyökumppaneina ovat olleet seuraavat tahot:

Varhaiskasvatussyksiköt ja perusopetus: Haapamäen päiväkotit ja esiopetus, Aurinkolinna päiväkotit, Multian Kissanien päiväkotit ja Multian perusopetus, Petäjäkallion päiväkodin esiopetus ja Petäjäveden YPR ja moto luokat.

Lisäksi yhteistyötä on tehty hyvinvointialueen kanssa erityisesti Seiponrannan kanssa.

Poikkihallinnollista yhteistyötä on tehty seuraavien tahojen kanssa:

Fysioterapeutit ja toimintaterapeutit Keuruulla, fysioterapeutit Petäjävedellä, työ- ja päivätoiminta Navikka Keuruulla, Onnela ja Ankkuri Petäjävedellä.

Palvelukotien henkilöstö: Runokulma Keuruulla, Omakoti Multialla

## **2.7 Avustukset ja huomionsoitukset**

Avustushakemuksia jätettiin toimintavuoden aikana 38 kappaletta, joista 7 oli koulutusavustuksia. Stipendejä myönnettiin 8 urheilijalle. Vuoden urheilijaksi valittiin Ida Heikkilä. Avustuksia ja stipendejä myönnettiin yhteensä 37 529,84 €.

## **2.8 Liikunta-alueet ja -tilat sekä rakentaminen**

Liikuntatoimi on vastannut seuraavien liikunta- ja ulkoilu-alueiden kunnossapidosta:

- 2 kpl urheilu/jalkapallokenttiä
- 2 yu- tai harjoitus yu kenttä
- 3 kpl pallokenttiä
- 6 kpl pienpallokenttiä
- 2 kpl massatenniskenttiä
- 2 kpl kestopäällystepintainen tenniskenttä
- 5 kpl luistinratoja
- 5 kpl jääkiekkokaukaloita
- 1 kpl jäähalleja
- 70 km latuverkostoa
- 70 km ulkoilureittejä
- 6 kpl valaistuja kuntoratoja
- 1 kpl Keurusselän liikuntapuisto
- 7 settiä ulkokuntoilulaitteita

Seuraaviin liikuntapaikkoihin, joiden kunnossapitoon liikuntatoimi osallistuu määrärahojen puitteissa avustuksin ja ostopalveluita käyttäen:

- 3 kpl hiihtolatuja (Karimo, Suojärvi, Riihon Latu)
- 1 kpl jalkapallokenttä (Karhunkylä)
- 1 kpl Luistelukaukalo (Pihlajavesi)

Riihon latuja ajettiin talvi 2023 latukoneella yksityisin voimin. Myös ladut ovat yksityiset. Riihon lappimaiset maisemat Näkötornin kahvioineen olivat suosittu ulkoilukohde erityisesti viikonloppuisin. Liikuntatoimi osallistui polttoainekustannuksiin. Jäälatujen tilanne oli vaihteleva talvella 2023 olosuhteista johtuen.

Talvella latujen lisäksi ajettiin Ilovuoreen talvikävelyreittiä. Ne olivat 1,3 ja 2,2 km pitkiä.

Liikuntapaikkojen tulosityksikkö hoitaa koulujen ulkoliikunta alueet ja kentät koululiikunnan tarpeisiin. Se onkin arkipäivisin prioriteettina. Lisäksi keuruulaiset yhdistykset järjestävät kymmeniä tapahtumia vuosittain, joihin tulosityksikkö hoitaa olosuhteet kuntoon ja tekee yhteistyötä järjestelyorganisaatioiden kanssa.

Koulun liikuntasalit olivat tupaten täynnä kansalaisopiston ja seurojen ryhmiä, kaikkiaan 113 vakiovarausta, joista kansalaisopistolla oli 18. Luvussa ei ole Jukojärven ja Pohjoislahden varauksia. Varaukset ovat myös vain koko vuoden kestäviä vakiovarauksia. Keskitalvella varausten määrä hieman nousee. Liikkuvien ryhmien määrä on myös korkeampi, koska samalla usean tunnin varauksella voi seurana eri ryhmiä liikkua useita illan aikana. Kävijöitä saleissa ilmoitusten mukaan viikkotasolla on n. 2000 hlö. Viikonlopun aikoja olisi vapaana pienissä saleissa enemmänkin, mutta arki-iltoina varauksia olisi enemmänkin.

Liikuntapalvelut, koulut ja varhaiskasvatus tekevät yhteistyötä Keurusjumpin kanssa hallin käytöstä ja ohjauksesta. Koululaiset, varhaiskasvatus ja liikuntatoimen ryhmät saavat käyttää arkisin päivällä määrältään 2 pv/vko salia, siten että tunnit voivat sijoittua viikolle määrittelemättömään aikaan. Liikuntapalvelujen sopimukseen kuuluu ikämotoryhmän ohjaus. Muutoin liikuntapalvelut ostavat kahteen lasten erityisryhmien liikuntaryhmään ja touhutorstaihin ohjauksen Keurusjumpilta tarpeen mukaan.

Suurimpana investointina aloitettiin keskusurheilukentän kunnostus syksyllä 2023. Se eteni suunnitellusti syksyn aikana ja sitä jatkettiin keväällä 2023. Remontti onnistui hyvin ja pysyi aikataulussa. Suuri ansio remontin onnistumisesta kuuluu liikuntapaikkamestari Erkki Virkalahdelle, joka tilaajan valvojana hoiti tehtävää sitoutuneesti ja asiantuntevasti. Urheilukentän avajaiset vietettiin 24.8.2023.

Urheilukentän viereen saatiin Keskimaan Ilo auttaa –lahjoituksena uusi ulkokuntosali, joka kalustettiin Omnigym –laitteistoilla. Lahjoituksen summa oli 30 000 € (alv 0 %) Jonkun verran kaupunki käytti omaa työtä ja rahaa pohjatöihin.

Valaistusta saatiin vaihdettua led valoille investointirahoilla Mikkolankankaan ja Ketvelniemen kuntoradoille.

Kivelän kuntoradan korjaus sekä Mahlakorvenlenkin parantaminen siirtyi edelleen seuraavaan vuoteen hakkuiden takia.

Tervan pumtrackrata rakennettiin keväällä ja se saatiin ennen juhannusta käyttöön. Pumtrackradalle saatiin Avin liikuntapaikkojen avustusta 25 t €. Investoinnin kokonaiskustannus oli n. 110 t €, johon sisältyi valaistus. Syyskuun alussa pidettiin pumtrackradan avajaiset yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa. Radalle virisi myös kerhotoimintaa heti avajaisten jälkeen. Bmx kerhoa piti Samuli Mäkinen.

Haapamäen Haapapuiston avajaiset pidettiin 2.7. Pro Haapamäki -päivien yhteydessä. Siellä nuorisotoimi ja liikuntatoimi olivat keskeisessä osassa järjestelyissä ja ohjaamassa ulkokuntoilulaitteiden käytön ohjauksessa sekä nuorison ohjauksessa uudella jo edellisenä kesänä valmistuneella pumtrackradalla.

## 2.9 Uimahalli

Normaalien uinti- ja kuntosalikäyntien lisäksi uimahallissa järjestettiin paljon erilaista ohjattua toimintaa ympäri vuoden. Vuoden aikana pidettiin perinteisiä vesijumppia, vesitreenejä, AllasLavista, joka vaihtoi syksyllä nimekseen rytmillinen vesijumppa, SuppamaHIITtiä, kahvakuulaa, HIIT-treeniä, toiminnallista treeniä ohjattuja kuntosaleja naisille, miehille, ikääntyville ja nuorille. Liikuntaneuvontaa jatkettiin ja kehitettiin. Syksyllä 2023 ravisteltiin myös kuntosaliryhmiä, yhtenäistettiin toimintaa ja kehitettiin kausirunkoa.

Näiden säännöllisten ohjauksien lisäksi pidettiin lasten ja perheiden Peuhauinteja koululaisten loma-aikoihin yhteensä 6 kertaa. Muita erilaisia tapahtumia ja tempauksia pitkin, kuten Ystävänäpäivänä 14.2.2023 kaksi yhden hinnalla uimaan, pitkin kevättä vietettiin saunantaita, jolloin perjantaisin sisäänpääsy alennettuun hintaan, Ukrainan itsenäisyyspäivänä ukrainalaiset maksutta uimaan, Euroopan liikkujan viikolla 18.-22.9. kypärää näyttämällä pääsi alennettuun hintaan uimaan, Ui elämäsi kuntoon kampanja maaliskuussa ja lokakuussa, Halloween uinti 27.10.2023, isänpäivää edeltävänä perjantaina 10.11.2023 isät maksutta uimaan lasten kanssa, lapsen oikeuksien päivänä 20.11.2023 lapset pääsivät alennettuun hintaa uimaan, 17.11.2023 alkaen joulukuun saakka joka perjantai kahden tunnin tunnelmallinen kynttiläuinti.

Uimaopetusta järjestettiin Keuruun alakoulujen lisäksi myös Petäjäveden, Multian ja Virtain alakoululaisille. Lasten alkeis- ja jatkouimakoulut pidettiin kevään ja kesän aikana. Lasten vesiliikuntakerho, erityislasten vesikerho alakoululaisille sekä Urpo ja Turpo uimakoulu 4-5 vuotiaille tarjosi toimintaa alakoululaisille läpi uintikauden. Vauvauintitoiminta jatkui myös normaalisti.

Kaiken tämän lisäksi uimahalli vuokrasi tiloja yksityiskäyttöön ja oli mukana järjestämässä eri yhdistysten virkistysiltoja.

Kävijämäärät 2023:

	2023	2022
Aikuisten uinti ja kuntosali	23267	24 327
Eläkeläisten uinti- ja kuntosalikäynnit	15263	13309
Lapset	10850	11570
Veteraanit	4	40

Koululaiset (keuruu)	2732	1448
Koululaiset (muut kunnat)	1864	
Erityisliikuntaryhmiin osallistuneet	750	847
70+ seniorikortilla käyneet	18315	14262

### **Erittely ohjattujen liikuntaryhmien osanottajamääristä**

- Vesiliikunta 4242 osallistujaa (v. 2022 2810 hlö)
- Kuntosali ja liikuntasalijumput, 3508 osallistujaa (v. 2022 2332 hlö)
- Liikuntaneuvonnan asiakkaat (uimahalli)
- Uimakoululaiset (lapset ja aikuiset) 1653 (v. 2022 1651)

### **2.10 Muu toiminta**

Kunnallisneuvos Viljo ja Paula-Kaija Peuran perustaman nuorisourheilun stipendirahaston pääoma oli kertomusvuoden lopussa 18954,97 € (31.12.2023)

Haapamäen kuntosalin käyttöä koulun tiloissa jatkettiin. Vuoden käyttöoikeuksia salille lunastettiin 62 kpl. Käyttömaksut käytetään salin kaluston uusimiseen. Salille hankittiin uudet reisirihaslaitteet. Niiden kustannuksia ei pystytty tämän käyttömaksuilla kattamaan, vaan ne ostettiin liikuntapalveluiden kalustobudjetista.

Liikuntavälinelainaamoja ylläpidettiin. Siinä on tehty hyvää yhteistyötä kirjaston kanssa, joka hoitaa lainausta kirjastokortilla. Vapaa-aikapalvelujen kestävä kehityksen ohjelman mukaisesti kierrätimme myös harrastusvälineitä tapahtumissa ajatuksella "tuo ja vie".

### **2.11 Liikkuva varhaiskasvatus –hanke, Liikkuva koulu ja opiskelu**

#### **Liikkuva varhaiskasvatus**

Liikuntapalvelut koordinoi varhaiskasvatuksen liikuntavastaavien verkostoa. Yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa järjestettiin erilaisia tapahtumia mm. suunnistusta, futsalturnaus, rusettiluistelut ja hiihtokoulut. Liikuntapalvelut avustivat varhaiskasvatusyksiköiden liikuntavälinehuollossa. Vuonna 2023 eskarit osallistuivat aktiivisuusranneke-tempaukseen.

Liikuntapalvelut jakoivat "Perheliikuntaa Keuruulla"-esitteet kaikille varhaiskasvatuksen piirissä oleville lapsille.

Lisäksi perheille järjestettiin erilaisia liikuntatapahtumia mm. joka toinen viikko järjestetyt "torstai tohinat"-perheliikuntavuorot sekä perheliikuntaillan yleisurheilukentän avajaisten merkeissä.

Liikuntapalvelut järjestivät uuden yleisurheilukentän avajaisiksi jo perinteisen perheliikuntaillan 24.8., joka keräsi hyvin lapsiperheitä liikkumaan.

#### **Liikkuva koulu ja liikkuva opiskelu**

Liikkuva koulu ja opiskeluohjelmien toiminta on jatkunut. Liikkuva koulu toiminta kohdistuu peruskouluun ja Liikkuva opiskelu toiminta toiselle asteelle, eli Keuruun Lukioon.

Liikkuva kouluohjelman toimintaa organisoivat lukion liikunnan opettajat Päivi Helander yhdessä lukion liikuttajat ryhmän kanssa.

Liikkuva kouluohjelman tavoitteet ovat koulukohtaisia. Tavoitteena on kaikkien koulujen pitkän välitunnin liikunnallistaminen ja koulupäivän aikaisen istumisen vähentäminen sekä koulumatka ja vapaa-ajanliikuntaan kannustaminen. Näihin hankkeisiin ja ohjelmiin on yhteinen ohjausryhmä, joka kokoontui 2 kertaa vuoden aikana.

## **2.12 Liiku Keuruulla-hanke**

Keuruun kaupungille myönnettiin avustusta 11 000€ aikuisliikunnan edistämishankkeeseen vuodelle 2023. Hankekoordinaattorina työskenteli Iina-Eerika Lehtinen.

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa liikunnallisen toimintakulttuurin muodostumista työelämään ja lisätä aikuisten liikkumista eri elämäntilanteissa, markkinoida ja järjestää liikuntaneuvontaa vähän liikkuville henkilöille ja perheille sekä edistää aikuisliikuntaa yhteistyöllä yhdistysten, liikuntaseurojen ja yritysten kanssa.

Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät kasvoivat merkittävästi vuoden 2023 aikana. Asiakasmäärä nousi noin 10 asiakkaasta vuodessa yli 70 asiakkaaseen vuonna 2023. Merkittävin syy kehitykseen oli tiivistynyt yhteistyö Keski-Suomen hyvinvointialueen ja terveys Mehiläisen kanssa. Lisäksi liikuntapalvelut ottivat käyttöön potilastietojärjestelmä LifeCaren. Liikuntaneuvontaa markkinoitiin myös aktiivisesti mm. kehonkoostumusmittausten yhteydessä. Hankkeeseen on haettu jatkokauteen avustusta vuodelle 2024.

## **3 KULTTUURIPALVELUT 2023**

### **3.1 Yleistä**

Kulttuuripalvelut tuloksikkoina edistää, tukee ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa ja tarjoaa taidepalveluita yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa kulloinkin käytettävissä olevien henkilö- ja talousresurssiansa mukaan, Kulttuuritalo Kimaran puitteet ja olemassa olevat tapahtumat tehokkaasti hyödyntäen. Kulttuuri on Keuruulla merkittävä hyvinvoinnin edistäjä, imago- ja vetovoimatekijä sekä matkailuvaltti. Kulttuuritoimi tuki kotiseututyötä, paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä sekä Keuruun museon näyttelytoimintaa yhteistyösopimuksen mukaisen määrärahan 84.600 € puitteissa. Kulttuuritoimen kokonaisbudjetti oli 268.420 € ja toteutuma 98.62 %/100 %.

### **3.2 Toiminta**

#### **3.2.1 Kulttuuritalo Kimara**

Kimaran käyttöaste on korkea. Päiväaikaan tilaa käyttävät musiikki- ja kansalaisopiston ryhmät, sekä muut kaupungin hallintokunnat. Eläkeläisjärjestöillä oli mahdollisuus käyttää tilaa omaan toimintaansa maanantaisin, tiistaisin ja keskiviikkoisin. Järjestöt ja yhteisöt käyttivät tilaa omaan toimintaansa. Oman elokuvan iltapäiviä sekä Kahvia- ja kohtaamisia – tilaisuuksia järjestettiin säännöllisesti Kimaran tiloissa. Ohjelmatuotanto on perustunut pitkälti omien, paikallisten ryhmien tuotantokokonaisuuksiin. Vierailuvia esityksiä on

tuotettu pääasiassa esiintyjien omalla riskillä. Jazz JJK:n kanssa toteutettiin useita konsertteja, joissa solisteina olivat mm. Aija Puurtinen, Pope Puolitaiva, Emma Salokoski jne. Kulttuuritoimi on karsinut muiden vierailunäytäntöjen määrää, koska niiden tuotantokustannukset/asiakas ovat määrärahoihin suhteutettuna suuret. Keuruun asukaspuhjan vähäisyyden vuoksi pääsylipputuloilla ei pystytä kattamaan tilausnäytäntöjä kuin rajallisesti. Kaupungin teostositimus ei kata enää konserttien järjestämistä ja niistä aiheutuu teostomaksuja n. 150–300 euroa/konsertti. Tätä yritetään kompensoida pääsylippujen hintoja korottamalla ja järjestettävien tapahtumien määrää karsimalla. Kimaran salin yleisömäärä on vain 100 henkilöä ja siksi osa tapahtumista joudutaan tuottamaan muissa tiloissa. Kimara tarjoaa esittävän taiteen toimijoille erinomaiset puitteet pitkäjänteisen kulttuurityön tekemiselle ja esitysten tuottamiselle. Kulttuuritalolla tuotettiin vuositason noin 70 erillistä tapahtumaa.

Esittävän taiteen talon tuki ry:n tuottaa tilaan kahviopalvelut. Isäntäpalveluita ei pystytty enää tuottamaan talkoovoimin ja työt siirtyivät kulttuurisihteerille sekä ostopalveluna valo- ja äänentoistopalvelua tuottaville yrityksille. Tukiyhdistys hoiti myös puvustopalvelut. Kahviopalvelun tuottamisesta vastaa Hely Ikkäheimonen oman kahviotyöryhmänsä kanssa. Palveluita tuotettiin 60 tilaisuudessa. Asiakkaita kahviossa kävi 1.526 ja talkootunteja kertyi ryhmälle 7.063 Kimaran kävijä/käyttäjämäärä oli n. 3.500. Kokonaiskävijöiden arviota on mahdotonta laskea, koska mm. opistojen, eläkeläisjärjestöjen ja vapaiden toimintaryhmien osalta tietoja ei ole käytettävissä. Siivous- ja avustustöitä on ostettu tuntityönä syyskuusta alkaen yksityiseltä palveluntuottajalta.

Tilan käyttövuorojen jaossa noudatettiin periaatetta, että viikonloppuihin ja keskiviikkoiltoihin ei annettu saliin ja lämpiöön vakiovuoroja, vaan ne jätettiin vierailunäytäntöjen ja esitysten järjestämiseen. Kimaran sisällöntuotannosta toteutettiin paikallisin voimin n. 60 %. Vierailunäytäntöjä tilaan tuotti pääsääntöisesti kaupungin kulttuuritoimi. Kimaraa tarjottiin paikkakunnan ulkopuolelta tuleville ryhmille, sillä periaatteella, että tilan saa korvauksetta käyttöön, jos ryhmä esiintyy omalla pääsylippuriskillään. Tämä oli kaupungille kokonaisedullisin tapa tuottaa kulttuuritilaisuuksia. Kansalais- ja musiikkiopiston ryhmillä oli vakiovuoroja tilassa. Myös yritykset ja yhteisöt vuokrasivat taloa omiin tilaisuuksiinsa. Kokoustilaan järjestöt voivat varata vuoroja, mutta niiden käyttö on vähäistä, koska arki-illat on varattu opistojen toimintaan. muutoinkin musiikki- ja kansalaisopiston käyttöaste tiloissa on merkittävä.

### **3.2.2 Tapahtumat, tilaisuudet, yhteistyöhankkeet**

Kulttuuritoimi tuotti pääsääntöisesti yhteistyöhankkeina tai oli taloudellisesti tukemassa ja mahdollistamassa noin 65 tilaisuuden ja tapahtuman järjestämistä.

Kulttuuripalvelut tuloyksikkö tuki järjestöjen, taiteilijoiden, museosäätiön ja muiden hallintokuntien tapahtumatuotantoja taloudellisesti ja osallistui yhteistyösopimuksin niiden tuottamiseen, avustusmäärärahan ollessa 18.290 €, josta Soiton paikka –konserttisarjaa tuettiin 50. Tilaisuuksia tuotettiin yhteistyöhankkeina, näin saatiin järjestelyihin ulkopuolista apua ja rahoitusta. Kulttuuripalvelut tuloyksikkö tarjosi Kimaran tilat toimijoille ja esiintyjille korvauksetta käyttöön ja vieraileva ryhmä otti taloudellisen riskin (kokonaisedullisin tapa

tuottaa kulttuuritapahtumia tilaan). Paikallisten yhdistysten tapahtumatuotantoja tuettiin kohde- ja erityisavustuksin. Kulttuuritoimi osallistui aktiivisesti tapahtumien markkinointiin mm. sosiaalisessa mediassa. Yhteistyötä kirjaston ja museosäätiön kanssa tiivistettiin, jotta voidaan koota keskitetympin erilaisia teema- ja tapahtumakokonaisuuksia.

Poimintoja tapahtumista, joita kulttuuritoimi tuotti tai osallistui järjestelyihin ja tukitoimiin;

- 15.1. A- Due levynjulkistamiskonsertti, Hannele Huovi, Johanna Kärkkäinen, Olli Hirvanen
- 20.1. BRAZIL-konsertti
- 22.1. Georg Ots- Olavi Virran tuotannon ympärille rakennettu konsertti
- 25.1. Juhani Järvisen luento Ilja Repinin elämästä ja tuotannosta
- 30.1. Oman elokuvan iltapäivä
- 2.2. Teatteri Eurooppa Neljä – Kohtalon Tango
- 2.2. Turun Linnateatteri Tatu ja Patu Haapamäen Suojalla
- 4.2 Irma Vehmaskosken konsertti – Iloista musiikkia soittaen ja viheltäen
- 5.2. Raimo Salon Sotalotta dokumentti ja tohtori, eversti Pekka Visurin luento
- 11.2. Fair Trad – Folkkonsertti
- 12.2. Jazzkonsertti Dizie Bear
- 27.2. Oman elokuvan iltapäivä
- 6. - 19.3 Keuruun Talkoteatteri – Avanto
- 22.3. Seeli Toivion sellokonsertti
- 27.3. Oman elokuvan iltapäivä
- 19.4. Kirjallisuusmatinea Hannele Huovi, Jukka Koskelainen, Johanna Venho
- 24.4. Oman elokuvan iltapäivä
- 27.4. Kansallinen Veteraanipäivä
- 15.5. Oman elokuvan iltapäivä
- 21.5. Jazzkonsertti Heidi Ilves Markku Rintapollaari
- 26.5 Kahvia ja kohtaamisia runoteemalla
- 9.6 Einari Vuorela -runopalkintofinalistien julkistamistilaisuus – palkintoraati, Jussi Hyvärinen, Sanna Karlström, Sirpa Kyyrönen, Markku Kaskela, Silja Järventausta (kunniamaininta Sinikka huusko)
- 9.6. Runokaraoke Bistro Fiiliksessä
- 10.6. Pekanniemen luennot - Jukka Koskelainen "Uutta kotiseutua etsimässä" ja Johanna Venho "Paikan merkitys runoudessa"
- 10,6, Runoa ja musiikkia -konsertti Mummolassa
- 11.6. Einari Vuorela - vaellus
- 28.6 – 6.7. Soiton paikan –konserttisarja, 10 konserttia, yhteistyökumppanin roolissa
- 6.7. Punnosen lasten taidepäivä
- 7.7. Kirsi-Klaudia Kankaan ja Raija Järvensivun konsertti Haapamäen Wanhalla
- 10.07 Kuvataiteen päivä Punnosella, Rajatalolla, näyttelykohteissa
- 16.07. Jousiviisikko Schubertin lumoissa – Abel Puustinen, Mathieu Garguillo, Julie Svachinova', Jonathan Rooseman, Lauri Rantamoijanen



- 23.7. Korppi ja kettu – teatteriesityä Keuruun kotiseutumuseolla
- 18.8. Elämässä kiinni runo- ja laulelmakonsertti – Ritva Oksanen ja Leena Giers-Koljonen
- 20.2. Emilia Lajusen konsertti Erämaapäivien yhteydessä
- 3.9. Teatteri Humpuukin esitys Kimarassa
- 10.9. Korpirastas-juhla, runopalkintofinalistien julkistaminen
- Kesä 2023, Rajatalon ympäristötaidenäyttely, yhteistyökumppani
- 13.9 Jazzkonsertti – Pope Puolitaival
- 17.9 Vainaan perua – konsertti – Emilia Lajunen & Eero Grundström
- 22.9 Jesse Kaikurannan konsertti
- 24.9. Irma Vehmaskosken konsertti
- 16.10 Oman elokuvan iltapäivä
- 11.10 Tuulessa, sateessa ja paisteessa - Marko Halttusen konsertti 18.10
- Soolokitarakonsertti – Tomi Paldanius
- 21.10 Lasten loistolauantai yhteistyössä vapaa- aikatoimen ja järjestöjen kanssa
- Kansanterveyskarnevaali LENKKI – Henry Räsänen ja Timoi Munne
- 11.11. Jazzkonsertti – Tuomas Paukku Scription
- 12.11. Kirkkokonsertti Kristoffer Streng
- 13.10 Oman elokuvan iltapäivä
- 15.11 Teatteri Eurooppa Neljä – Royal Revvy
- 17.11. Lastenteatteriesitys Tunteellinen siili, Haapamäen Suojalla
- 22.11. Valheiden Kapakka - kaupungin oma näytös ja palkitsemisjuhla
- 2.12. Valopolku-tapahtuma Keuruun Kotiseutumuseolla ja Mummolassa
- .12. Itsenäisyyspäivän juhlallisuuudet Keuruun kaupungissa – jumalanpalvelus, seppelleenlaskut, päiväjuhla, soitukulkueet 12.12. Jazzkonsertti Emma Salokoski

Kulttuuritoimi tuki Taiteilijaseuran vuoden kurssitoimintaa, Haapamäen Vanhan Kesänäyttelytoimintaa ja Keuruun Kotiseutumuseon toimintaa näyttelyiden järjestämisessä, Suomi-Unkari seuran näyttelyä ja Pieni Suuri luonto – näyttelyä Keuruun museolla.

### **3.2.3 Lastenkulttuuripalvelut**

Keuruun kulttuuriopetus suunnitelma – oppia ja elämystä pyrkii törmäyttämään lapsia (0–18-v.) kulttuurin poluilla ja toimintaa suunnitellaan myös koulujen opetussuunnitelmia silmällä pitäen. Lastenkulttuuritarjonta on osa koulujen ja varhaiskasvatuksen toimintasisältöjä. Näin kaikki ikäluokat pääsevät osallisiksi kulttuuritarjonnasta, riippumatta esim. vanhempien aktiivisuudesta. Tämä on kustannustehokkain tapa tuottaa lastenkulttuuria ja myös kaupunkistrategian keskeisiä tavoitteita toteuttavaa kasvatustyötä. Kaikilta kouluilta ja varhaiskasvatusyksiköistä on nimetty kulttuuriyhdysohjaajat, joiden kanssa suunnitellaan kulttuuriportaiden sisällöt. Keuruun museo ja Keuruun kirjasto tuottavat myös ohjelmaa opetussuunnitelmaan. Koulujen osalta käynnistettiin ohjausryhmässä työ, jonka tarkoitus on enenevässä määrin liittää sisällöt vastaamaan opetusohjelmaa tukevia tavoitteita.

Vuonna 2023 kirjattiin kulttuuriportailla 3900 asiakaskäyntiä. Vuoden mittaan toteutettiin mm. Lapsen päivä tapahtuma, kulttuurisuunnistus, lastenteatteriesitys, Serlachius retket, ryhmäytyspäivä, mediapajat, musiikkileiri, lastenkonsertti lasten taidepäivä, lasten loistolauantai, kotiseuturetki, elokuvaretki, koulukonsertti, museovierailut, kirjavinkkaus, kirjastoseikkailu, nukketeatteriesitys, kulttuuriperintötunnit, esikoululaisten itsenäisyysjuhlat Tanssin keskuksen opettajien kanssa, 3–6 vuotiaiden Mukamas teatterin esitys ”Joulu on jo ovella”. Kaikille avoin Tunteellinen siili -esitys. viisivuotiaiden retki Serlachius museoon, kaikille avoin Turun Linnateatterin esitys Tatu ja Patu, nukketeatteri Annoksen esitys HA-HA-HALTIJA – esitys, teatteri Eurooppa 4 ”Pikku-Pöllö Pööpöti -esitys, Seeli Toivion konsertti ja Johanna Venhon, Jukka Koskelaisen ja Hannele Huovin kirjailijavierailut kouluilla.

Kulttuurisihteeri kuuluu maakunnalliseen Kulttuuriaitan ohjausryhmään. Aitan kautta saatiin Keuruun lastenkulttuurin tukemiseen 3380 euroa. Kulttuuritoimen budjetti sisälsi 12.700 euron lastenkulttuurimäärärahan. Paikalliset ohjaustyhmät kokoontuivat 5 kertaa.

### **3.2.4 Hankkeet ja projektit**

#### **Einari Vuorela -runopalkinto 2023**

Keuruun kaupungin vuonna 1997 perustama Einari Vuorela -runopalkinto annetaan kirjailijalle ansiokkaasta suomenkielisestä runoteoksesta. 8.500 euron tunnustus on huomionosoitus maamme runoilijoille, runolle ja kielelle. Kunniapuheenjohtajana toimii palkinnon perustajiin kuuluva professori Anto Leikola. Palkinnon suojelijoina ovat toimineet mm. rouva Jenni Haukio, rouva Eeva Ahtisaari ja emerita puhemies Riitta Uosukainen.

Palkintoa tavoittelivat vuosina 2020–2022 julkaistut suomenkieliset runoteokset.

Palkintolautakuntaan kuuluivat Kirjailija Johanna Venho, pj. kirjailija, kriitikko Jukka Koskelainen ja kirjailija Hannele Huovi. Lautakunta kokoontui 5 kertaa. Ehdolle asetettiin 90 teosta.

Palkintofinalistit julkistettiin Keuruulla 9.6. Raati asetti ehdolle teokset: Jussi Hyvärinen – Olduvain rotko, Sirpa Kyyrönen - Nimesi on Marjatta, Silja Järventausta - Iltapäivä isolla kirjaimella, Sanna Karlström – Pehmeät kudokset, Markku Kaskela – Mekaniikka, kunniamaininta Sinikka Huusko Kokonaan. Palkinto jaettiin 10.9. Korpirstas-juhlassa kahdelle runoilijalle. Palkinnon saivat Jussi Hyvärinen ja Sirpa Kyyrönen. Vuoden mittaan järjestettiin runsaasti oheistapahtumia.

#### **Julkinen taideteoshankinta “Splash” Kulttuurisatamaan**

Taiteen edistämiskeskus myönsi 30.000 euron avustuksen Prosentti taiteelle –hausta käytettäväksi julkisen taideteoksen hankintaan. Taiteilijahaku toteutettiin Suomen taiteilijaseuran portfoliohaun mukaisesti. Taiteilijaksi oli valittu arkkitehti Mark Nixon ja kulttuurituottaja Viliina Koivisto. Hanketta vietiin eteenpäin HT-laserin kanssa. Keväällä 2022 todettiin, että teräksen hinnannousun vuoksi kustannukset nousivat kohtuuttoman suuriksi ja hanke siirrettiin vuodelle 2023. Vuoden lopussa perustukset ja teos on saatu lähes valmiiksi ja pystytys tapahtuu keväällä 2024.

### **Taiteen edistämiskeskuksen Hama-hanke**

Kun harvaan asuttujen alueiden hankerahoitus avautui, saimme tukityöllistettynä toimivan, kuvataiteilija Sami Alan töihin kulttuuritoimelle, tarkoituksenaan laatia hankehakemus. Jotta hakukriteerit saatiin täytettyä, valittiin Pihlajaveden erämaakirkko ympäristöineen kehittämiskohteeksi. Kyläkunnan toimijat ja seurakunta osallistettiin alusta pitäen hankesuunnitteluun. Taiteen edistämiskeskus myönsi Pihlajaveden Erämaakirkon virtuaali- ja draamaopastusten tekemiseen, sekä Timo Hannusen ja Hans-Peter Schuttin teosten tilaamisen kirkon ympäristöön 40.000 euron avustuksen. Pihlajaveden kotiseutuyhdistys toimii hankevastaavana ja Sami Ala projektipäällikkönä. Kaupunki maksoi omarahoitusosuuden 2000 euroa ja vaikuttaa ohjausryhmässä. Hanke eteni draamaosuuksien kuvausten osalta hyvin ja se saadaan päätökseen kesällä 2024.

### **Kulttuurineuvola pilottihanke**

Hyvinvointialue myönsi kulttuuritoimelle 4.000 € avustuksen lastenneuvolatilojen kuvittamiseksi taiteen keinoin. Tehtävään valittiin taiteilija Pirta Ala. Aulatilat valmistuvat tammikuussa 2024.

### **Rajatalo-ympäristötaideprojekti**

Keuruun kulttuuritoimen, Keuruun Ekokylän ja Taiteen edistämiskeskuksen yhteistyönä käynnistyi syksyllä 2017 Rajatalo-nimeä kantava nykytaideprojekti. Hankkeessa Ekokylän tyhjillään oleva kiinteistö on luovutettu tila- ja ympäristötaiteilijoiden käyttöön. Kesän kolme taiteilijaa valitaan erillisen haun kautta ja kulttuuritoimi on tukenut toimintaa taiteilijoiden työskentelyapurahan muodossa. Rajatalosta on muodostunut valtakunnallinen, joka vuosi laajeneva ympäristötaidekokonaisuus, joka tarjoaa tasokkaan ja monipuolisen kattauksen maamme eturivin kuvataiteilijoiden teoksia, mm. Tuomas Hallivuo, Riikka Keränen, Anni Paunila, Heidi Hänninen, Tikke Tuura jne.

### **3.2.5 Soiton paikka –konserttisarja ja Keuruun musiikkileiri**

Kulttuuritoimi tuki konserttisarjan järjestämistä 5000 eurolla ja nuorisopalvelut leirin järjestämistä 5000 eurolla. Festivaali ja musiikkileiri ajautuivat keväällä taloudellisesti vaikeaan tilanteeseen. Kaupungilla ei ollut mahdollisuus antaa lisämäärärahaa kustannusten kattamiseen. Leiri ja konserttisarja voitiin kuitenkin toteuttaa mm. yksityisten lahjoitusten turvin.

### **3.2.6 Santun talo**

Kulttuuritoimi hallinnoi taiteilijaresidenssin toimintaa ja Keuruun museo valitsee taiteilijat tilaan. Talo on taiteilijoiden käytössä korvauksetta, mutta sopimuksen mukaisesti vieras lahjoittaa yhden teoksen Keuruun kaupungin kokoelmiin. Talo on osittain huonossa kunnossa, eikä enää pitkään voi toimia residenssikäytössä. Kaupungin kiinteistöohjelmassa kohde merkittiin selvitettävien listalle, samoin kuin Punnosen talokin. Kohteet sijaitsevat Vanhan Keuruun alueella ja siksi niiden tuleva käyttö on suunniteltava huolella.

### **3.3 Henkilöstö**

Kulttuuritoimessa työskentelee kokopäivätoiminen kulttuurisihteeri ja laaja joukko vapaaehtoistyöntekijöitä, joiden kanssa tilaisuuksia suunnitellaan ja tuotetaan. Kulttuurivuoden tuottaminen ei ole mahdollista ilman laajan yhteistyöverkoston ja järjestöjen tukea. Palveluita on enenevässä määrin ostettava ulkopuolisilta, sillä tapahtumien tuottaminen on entistä vaativampaa ja vie paljon kulttuurisihteerin aikaa. Työ painottuu usein iltaan ja viikonloppuihin. Konserttien järjestämisen yhteydessä on apua tarvittu mm. lipunmyyntiin ja tilan valmisteluun sekä jälkihuoltoon. Tähän tehtävään on ostettu aputyövoimaa kiirehuippuihin.

### **3.4 Työryhmät ja toimikunnat**

Kulttuuritoimen edustaja osallistui aktiivisesti erilaisten työryhmien ja toimikuntien työskentelyyn. Kulttuurityötä tehdään laajojen yhteistyöverkostojen kanssa, jotta toiminta olisi tehokasta ja kokonaistaloudellista ja siksi näihin asiantuntijaryhmiin kuulumisen on ensiarvoisen tärkeää. Myös maakunnan verkostoihin liittyminen ja siellä vaikuttaminen tuo monia synergiaetuja toimintaan.

- Itsenäisyyspäivän juhlatoimikunta
- Maakunnallinen Kulttuuriaitta– lastenkulttuurinohjausryhmä
- Elinvoimatyöryhmä
- Kotouttamistyöryhmä
- Runopalkintolautakunta, sihteeri
- Lastenkulttuurin ohjausryhmä
- Esittävän taiteen talon tuki ry, hallitus, kaupungin asiantuntija
- Maakunnallinen kulttuurihyvinvointityöryhmä
- Maakunnan kulttuuritoimijoiden yhteistyöryhmä
- Lapsen päivän toimikunta
- Sivistystoimen johtoryhmä
- Kulttuurisatamatyöryhmä
- Veteraaniperintötoimikunta
- Kulttuurisen nuorisotyön kehittämisryhmä

### **3.5 Avustukset ja muut huomionsoitukset**

Vapaa-ajanlautakunta myönsi Keuruun kaupungin kulttuuripalkinnon arkkitehti Emanuele Arteniesille ja erityishuomionsoitukset Juha Juurikkamäelle ja Lauri Lahdelle.

Kulttuuritoimi avusti palkitsemissäännön mukaisesti kulttuurijärjestöjä ja tuotantoryhmiä 18.290 eurolla.

### **3.6 Tilat ja alueet**

Kulttuuritoimen hallinnoimia tiloja ovat Kulttuuritalo Kimara ja Santun talon taiteilijaresidenssi. Kaupunki on vuokrannut Punnosen talon Keuruun Taiteilijaseuralle ja kulttuuripalvelut tukee avustuksen muodossa yhdistyksen kesänäyttelytoimintaa. Grafiikan paja toimintaa Tehtaantien tiloissa on tuettu vuokra-avustuksin. Kulttuuritalon Kimaran

lämpiössä on pienimuotoinen näyttelytila, jota Keuruun Taiteilijaseura hallinnoi erillisen sopimuksen mukaan. Varuskunnan alueella sijaitsevaan varastoon on sijoitettu Kimaran kalustoa.

## 4 NUORISOPALVELUT

### 4.1 Yleistä

Nuorisopalveluilla työskentelee vakituisena nuorisopalveluiden vastaava Niina Savilahti, nuoriso-ohjaaja Annika Korpinen ja etsivä nuorisotyöntekijä Laura Aronen. Määräaikaisena nuorisotilaohjaajana työskenteli kesäkuun 2023 loppuun Jarkko Kytölä, ja elokuun lopusta Anton Hakala. Antonin työnkuvaan kuuluu lisäksi harrastamisen Suomen mallin kerhojen koordinointi. Määräaikaisena etsivänä nuorisotyöntekijänä toimi 2.1-24.12.2023 Satu Laakkonen, jonka jälkeen käynnistettiin uusi haku. Nuorten työpajan määräaikaisina työvalmentajina toimivat 2.1.2023 alkaen Tanja Mäkelä ja Niina Kotilainen. Nuorisopalvelut työllistivät vuonna 2023 lisäksi 10 tila-, harraste- ja leiritoimintaan palkattua määräaikaista ohjaajaa, jotka toimivat Nuorisopalveluiden voimavarana mahdollistaen monipuolisen kattauksen nuorisotyöhön, bänditoiminnasta turvalliseen nuorisotilatoimintaan. Lisäksi nuorisokeskus Kipinällä oli viisi tet-harjoittelijaa.

Yhteistyötä tehtiin edelleen muiden nuorten parissa toimivien tahojen kanssa, kuten esimerkiksi ev.lut. seurakunnan, Multian 4 h:n ja koulujen kanssa. Yhteistyöverkostona Keuruulla toimii laaja-alainen nuorten parissa toimijoiden ryhmä Iso-N, joka kokoontuu noin neljä kertaa vuodessa. Ryhmä nostaa ajankohtaisia aiheita keskusteluun, vie ilmiöitä tarvittaessa eteenpäin sekä mahdollistaa monipuolisen ammattilaisten verkoston ajatustenvaihdon.

Lisäksi keväällä 2023 kokoontui merkittävä joukko nuorten parissa toimivia tahoja yhteen Kipinälle, pohtimaan ratkaisuja lasten ja nuorten kasvaneeseen pahoinvointiin ja levottomuuteen. Mukana verkostoitumassa oli kaupungin vapaa-aikatoimen-, poliisin-, sosiaalitoimen-, perhetyön-, seurakuntien-, koulujen sekä harrastustoiminnan viranhaltijoita ja työntekijöitä. Loppuvuodesta päätettiin perustaa työryhmä kehittämään nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tukemista Keuruulla. Ryhmään kuuluu edustajia perhetyöstä, nuorisopalveluista, seurakunnasta, yläkoulusta sekä hyvinvointi koordinaattori.

Huhtikuussa 2023 astui voimaan uusi päivitetty Keuruun nuorisopalveluiden kehittämissuunnitelma vuosille 2023–2026, joka antaa suuntaa työlle tulevina vuosina.

Nuorisotilojen käyttöpäiväkirjan mukaan nuorisokeskus Kipinällä oli vuoden 2023 aikana n. 9 400 ja Haapamäen nuorisotilassa n. 3400 kävijää.

Vuoden 2023 aikana Nuorisopalvelun toiminnassa keskeisinä toimintamuotoina olivat:

- Nuorisotilatoiminta Kipinä ja Haapamäen nuorisotilat
- Nuorten projekti- ja sisäinen yrittäjyystoiminta
- Nuorten itsenäistymisen, kasvun ja yhteisöllisyyden tukeminen

- Nuorten osallisuus ja vaikuttaminen
- Nuorten työpajatoiminnan käynnistäminen
- Nuorten ohjauskeskus Loisteen käynnistäminen (etsivä nuorisotyö ja työpaja)

## 4.2 Henkilöstö

- Nuorisopalveluiden vastaava Niina Savilahti
- Nuoriso-ohjaaja Annika Korpinen
- 1.1.2023-30.6.2023 Nuoriso-ohjaaja Jarkko Kytölä
- 15.8.2022-30.6.2023 Nuoriso-ohjaaja Jarkko Kytölä
- 28.8.2023-30.6.2024 Nuorisotilaohjaaja Anton Hakala
- Etsivät nuorisotyöntekijät Laura Aronen, Satu Laakkonen 2.1-24.12.2023
- Koulunuorisotyöntekijä (hanke) Saija Heinämäki 1.8.2023-31.5.2024

Muut ohjaajat:

- Laura Lewis 13.01.-31.5.2023, 19.6-28.6.2023 ja 01.09.-20.12.2023 Nuorisotalon valvoja/Kipinä 2–5 h/vko
- Isoaho Tommi 16.01.-31.5.2023, 01.06.-30.6.2023 ja 04.09.-21.12.2023 Harrastusohjaaja/bändiryhmä 4–6 h/vko
- Rony Kallio 01.09.-20.12.2023 (Kipinän alakoulun Äksön kerhon ohjaus, n. 2 h/vko)
- Satu Savilahti 31.03.-31.05.2023 Nuorisotalon valvoja/Kipinä 5 h/vko
- Lisäksi Nuorisopalveluilla työskenteli vuoden 2023 aikana 6 eri nuorta harrasteohjaajaa eri kerhoissa ohjaajina, sekä apuohjaajana.
- Lisäksi nuorten Duunileirille palkattiin 05.06.-10.09.2023 yhteensä 15 nuorta.

## 4.3 Toiminta

Nuorisotoimen toimintoihin sisältyi mm. aktiivista, yhteisöllistä ja osallistavaa tilatoimintaa, yksilötyötä, toimintaryhmiä, koulunuorisotyötä, retkiä, leirejä, kansainvälistä nuorisotyötä, projekti, tapahtuma- ja tiimitoimintaa, koulutus- valmennus- ja kurssitoimintaa sekä teemailtoja.

### 4.3.1 Kipinä

Nuorisopalveluiden tilatyön aukioloajat tarjosivat maanantaista perjantaihin avointeonovien vuoroja, ( 24 h/vk) alakoulun 4.-6. luokkalaisille sekä yläkoulun ja 2. asteen opiskelijoille. Kipinän toiminnassa oli viikoittain mukana n. 250 kävijää.

Kipinän viikkotoiminta on sisällöltään monipuolista harrastustoimintaa, jossa nuorten vapaaehtoisuus ja osallisuus on keskeisessä roolissa. Nuorille tarjotaan välipala koulun jälkeen, jonka he itse valmistavat, viikoittain vaihtuu pelihaasteet, vuoden kierron mukaan askarrellaan ja käytetään luovia menetelmiä salin pöydän ääressä, tapahtumaprojekteja valmistellen, torstaisin pelataan teemabingo ja ilmiölähtöisesti kampanjoidaan ja tiedotetaan nuoria. Perjantaisin pelataan biljardia turnauksissa, jotka ovat nuorille odotettuja tapahtumia ja niihin osallistuu kymmeniä nuoria viikoittain. Tärkeässä roolissa arjessa on nuorten kohtaaminen, perheiden kanssa tehtävä yhteistyö ja konfliktien purku

turvallisesti ja asianmukaisesti. Etenkin syksy 2023 edellytti vastaavalta nuoriso-ohjaajalta varhaista puuttumista viikoittain. Puuttumiset hoidettiin ratkaisukeskeisesti, johdonmukaisesti ja tunnetaitoja hyödyntäen.

Nuorisotiloja opetustyössä käyttää kaksi luokkaa, joustavaperusopetus sekä yläkoulun pienluokka. Kansalaisopiston keramiikkaryhmä kokoontui joka toinen lauantai Kipinällä. Kehitysvammaisten lasten ja nuorten luokka vieraili Kipinällä. Iltapäivätoiminta ja päiväkotiryhmä hyödynsi nuotiopaikkaa. Ukrainalaisten nuorten luokka kävi tutustumassa Kipinän toimintaan.

Tilatoiminnan osallisuudesta vastaa Kipinän nuorten talotoimikunta, joka edustaa kaikkia nuorisotilan kävijöitä. Ryhmään kuuluu 20 nuorta peruskoulusta ja toiselta asteelta. Ryhmään haetaan mukaan syksyllä järjestettävän haun kautta. Ryhmä kokoontuu kerran kuussa. Toiminta edustaa matalan kynnyksen vaikuttamista. Talotoimikunta vaikuttaa tilan toimintaan, pitää viikoittaista kioskia, osallistuu hankintojen tekemiseen, toimii esimerkkinä muille tilankäyttäjille ja järjestää tapahtumia. Lisäksi tapahtumatoimintaan otettiin mukaan tilalla käyviä nuoria. Toimintamallin pohjalta luotiin Sytytin toiminta, joka on kynnyksetöntä osallisuustoimintaa.

Kipinällä vuoden 2023 aikana oli erilaisia teemailtoja, ohjattua turnaus- ja pelitoimintaa, Halloween-bileet, bändi-iltoja, ystävänpäivä juhlat, kulttuuriministerin vierailun, pikkujoulut, ja kevätkauden päätteeksi pihajuhlat. Kipinän arjessa käsiteltiin myös erilaisia teemoja toiminnallisilla menetelmillä. Kipinää on pidetty auki myös hiihto- ja syyslomalla.

Vuoden aikana päihdeettömät perjantai-illat olivat suosiossa. Iltoihin osallistui viikoittain noin 120 lasta ja nuorta. Perjantai-illoissa työskenteli nuoriso-ohjaajien lisäksi 2–3 eri tuntityöntekijää ja lisäksi muutamina perjantai-iltoina mukana oli myös etsivä nuorisotyöntekijä. Kevätkauden keskiviikkoisin etsivät nuorisotyöntekijät sekä koulunuorisotyöntekijä osallistuivat toimintaan kerran kuussa.

#### **4.3.2 Haapamäki**

Haapamäen maanantai-iltojen nuorisotilavalvonnasta vastasi kevätkauden 2023 ajan nuoriso-ohjaaja Jarkko Kytölä ja syksystä 2023 lähtien nuorisotilaohjaaja Anton Hakala. Maanantai-illoissa on käynyt nuoria vaihdellen keväällä n. 5–16 nuorta illassa ja syksyllä 10–23 nuoren välillä. Syksyllä kävijämäärät ovat nousseet, nuoria käy maanantaivuorolla keskimäärin 19. Tästä syystä vuoden 2023 alussa Haapamäellä aloittaa Antonin työparina toinen ohjaaja.

Haapamäen nuopparilla vuoden aikana nuorten kanssa on puuhattu muun muassa kokkaillen, pelaillen, skabaillen, leffoja katsoen sekä muiden eri vaihtuvien teemojen kautta. Tilaa on pidetty auki myös hiihto- ja syysloma-aikaan. Nuoria on osallistettu mukaan myös ideoimaan ja järjestämään toimintaa. Haapamäen nuopparilla toteutettiinkin loppu kevään 2023 ja alkusyksyn aikana oma mahisprojekti, johon saatiin 1000 € Nuorten Akatemialta avustusta. Sen avulla yhdessä nuorten kanssa maalattiin nuopparille Simpson aiheisia maalauksia, hommattiin nuopparille uusi ratti ja polkimet ja pidettiin ralliteemainen tapahtuma projektin päätteeksi. Samalla uusittiin nuopparille playstation 3:n tilalle uusi 5 konsoli.

Vuoden aikana nuoppari oli myös päivisin Haapamäen iltapäivätoiminnan käytössä ja tilalla kokoontui maanantai-nuopparin lisäksi seurakunnan keskiviikon nuoppari ja alakoulun kerho sekä pienten kerhot ja perhekerho, 4 h:n kerho ja Haapamäen MLL perhekahvila. Myös Nuorisovaltuusto piti kokouksia vuoden aikana tilalla. Tilaa käytettiin myös koulunuorisotyön toimintoihin mm. koulupäivän aikaiseen etsivien ”9lk kaffet” ja nuoriso-ohjaajan pitämään ”8lk kaffet” toimintaan sekä muihin yksittäisiin toimintoihin, tempauksiin ja tapahtumiin. Myös etsivä nuorisotyöntekijä on voinut tarvittaessa käyttää tilaa nuorten kanssa tapaamisissa.

### **4.3.3 Toimintaryhmät (13 kpl)**

Kipinällä ja Haapamäellä kokoontui vuoden 2023 aikana 13 eri toimintaryhmää: Nuorisovaltuusto, Duunirinki yhdessä Multian 4H:n kanssa, Kipinän Talotoimikunta, Lasten Parlamentti (yhdessä sivistystoimen ja perusturvan kanssa), Mangakerho Kemake sekä syksystä 2023 alkaen 5.–6.lk oma pikkumangakerho, Kipinän alakoulun kässäkerho, kolme eri Kipinä House Band-ryhmää, biljardi clubi sekä alakoulun Äksön. Lisäksi yhdessä Multian 4 h:n kanssa nuorille on järjestetty avointa mopotalli-toimintaa. Mopotallin tilat muutettiin syksyllä 2023 keskustasta Yliahon teollisuusalueelle. Uudet tilat palvelevat paremmin toimintaa.

Nuorten yhtenä vaikuttajaryhmänä Keuruulla toimii nuorisovaltuusto. Nuorisovaltuuston toimikaudella syksy 2022–2023 toimi 10 nuorta ja uudella toimikaudella syksy 2023–2024 aloitti 10 nuorta. Kaupunginhallitus vahvistaa joka syksy nuorisovaltuuston kokoonpanon, lautakuntaedustajat ja toimintasäännön uuden toimikauden alkaessa. Nuorisovaltuustosta on ollut omat edustajansa kasvun- ja hyvinvoinnin sekä elinvoiman ja asuinympäristön lautakunnissa, kaupungin valtuustossa, Unicefin Lapsi Ystävällinen-kunta koordinaatioryhmässä, nuorten työpajahankkeen ohjausryhmässä ja 2.asteen johtoryhmässä sekä maakunnallisessa nuorisovaltuustossa.

Kevätkauden 23 aikana nuorisovaltuusto järjesti Kipinälle perjantain 27.1.2023 nuorisotilavuorolle pakohuoneen, joka oli todella suosittu etenkin alakoulun vuorolla. Nuorisovaltuusto sai helmikuun kokoukseensa 17.2.2023 mukaan Kipinälle kulttuuriministerin sekä oli mukana lapsille ja nuorille sekä päättäjille järjestetyssä osallisuusillassa Kipinällä 13.4.2023. Nuorisovaltuusto oli myös mukana päättäjille suunnatun osallisuusesitteen teossa, johon kerättiin myös kaikilta nuorilta mielipiteitä hyödyntäen vuoden 2023 alussa Keuruun yläkoululle ja Haapamäen nuopparille asennettuja nuva-postilaatikoita. Nuorisovaltuusto tarjosi yläkoulun kevätkarnevaaleille omasta budjetistaan graffitiohjausta.

Syyskaudella nuorisovaltuusto pääsi mukaan lasten ja nuorten osallistuvaan budjettipajaan ja tekemään lopullisen esityksen kaupunginhallitukselle osallistuvasta budjetista. Esitykseen valikoitui äänestystuloksia analysoimalla esitys yläkoulun ja 2.asteen nuorten konserttirekkestä sekä Tervan alueelle oleskeluun ulkokatos puhelimen latauspisteinen. Nuorisovaltuusto pääsi myös kommentoimaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa sekä talouden tasapainotusohjelmaa. Joulukuussa järjestettiin nuorisovaltuuston pikkujoulut Disney-teemaisena yöpymisenä Haapamäen nuopparilla.



Samalla nuorisovaltuusto leipoi pipareita ja askarteli kortteja lahjoitettavaksi Seiponrannan ja Runokulman asukkaille. Korttien tekoon osallistettiin myös nuorisotilojen nuoria. Nuorisovaltuusto osallistui myös Suur-Keuruun kolumnivuoroihin vuoden 2023 ajan.

Lasten Parlamentti kokoontui kevään aikana kolme kertaa, joista viimeinen oli Kipinällä pidetty päättäjäiskerta pizzoineen. Lasten Parlamentti oli mukana myös kevään osallisuusillassa sekä osallisuusesitteen teossa. Lasten Parlamentin aloitteesta järjestettiin myös Kuplafutis tapahtuma Tervalla 20.5.2023. Syksyllä 2023 Lasten Parlamentti kokoontui kaksi kertaa, ja oli mukana suunnittelemassa Lasten oikeuksien viikkoa ja viikon lopuksi suunniteltuja Hyvisbailuja Kipinälle. Hyvisbailut jouduttiin siirtämään tammikuulle 2024 ohjaajien sairastumisten vuoksi. LP toiminta on sivistystoimen alaista toimintaa, ja sitä ohjaavat yhdessä nuorisopalveluiden vastaava ja palveluohjaaja Hanna Niinilampi perhekeskus Valosta.

#### **4.3.4 Koulutus- ja kurssitoiminta (2 kpl)**

Keuruun Nuorisopalvelut järjesti omalle yksikölleen oman kehittämispäivän 11.9.2023, jossa tutustuttiin Seppo io-peliin sekä käytiin läpi nuorisopalveluiden ohjeistuksia. Nuorisopalvelut kävi lisäksi tutustumassa Seinäjoen Nuorisopalveluihin marraskuussa 2023, päivään yhdistettiin myös yhteistä tyhyäikää.

#### **4.3.5 Retket (4 kpl)**

Nuorisotoimen järjestämiä retkiä järjestettiin 3 kpl: retki hiihtolomalla Himokselle yhteistyössä liikuntatoimen kanssa sekä syyslomaretki Flow parkkiin Tampereelle, sekä toukokuun Paintball retki. Nuorisopalvelut oli mukana myös Multian 4h:n järjestämällä 1 kpl kesän retkellä Särkänniemeen.

#### **4.3.6 Leirit (2 kpl)**

5.-9.6.2023 järjestettiin nuorten Duunileiri, jossa nuoret (yht. 15 nuorta) pääsivät tekemään erilaisia työtehtäviä Kipinältä käsin ja saivat leiriajalta palkkaa. Leirille haettiin hakulomakkeella kevään aikana. Duunileirillä harjoitettiin työelämän pelisääntöjä, remontoitiin, jatkettiin Puuhalipuiston kehittämistä, tuotettiin syntymäpäivä tapahtumaa ja siivottiin Kipinää. Leiriin sisältyi myös yhden yön yöpyminen meloen ja retkeillen eräoppaan johdolla. Leiri toteutettiin yhteistyössä Multian 4H-yhdistyksen ja kulttuuritoimen kanssa.

19.6.-22.6.2023 Lasten Äksön leiri yhteistyössä liikunta- ja kulttuuripalveluiden kanssa. Leiri toteutui Kipinällä ja sen lähialueilla, sekä puolet leiristä vietettiin Rahikkalan tilalla. Leirille osallistui viikon aikana yhteensä 30 lasta (3.-6.luokkalaista). Leirillä oli joka päivä erilaista ohjelmaa sekä liikunnallista-, kulttuurillista-, seikkailullista-, ja kädentaitoihin liittyvää toimintaa.

#### **4.3.7 Muut tapahtumat**

- Osallisuusilta Kipinällä (lasten ja nuorten vaikuttajaryhmät ja päättäjät) 13.4.2023
- Tervan Kuplafutis-tapahtuma 20.5.2023, yhdessä Keupa ja perhekeskus Seippo.
- Mopotapahtuma nuorille 27.5.2023 Keuruun uudella Moottoriurheilukeskuksella, yhteistyössä Maastomotoristien, Urheiluautoilijoiden, mopotallin ja Multian 4 h yhdistyksen kanssa. Tapahtumassa oli erilaisia toimintapisteitä, esillä ajoneuvoja,

ajotaitorata, Liikenneturvan oma piste, Juhis Racing, SFT ajosimulaattori sekä tapahtuma huipentui Stunt Freaks Teamin esitykseen. Tapahtumassa oli arviolta kävijöitä n. 300–400.

- Loistolauantai-tapahtuma 21.10.2023 (yhdessä vapaa-aikatoimi, järjestöt)
- Avoimet joulu kaffet Kipinällä vanhemmille, päättäjille ja yhteistyökumppaneille 20.12.2023

#### 4.3.8 Kouluyhteistyö

Keuruun Nuorisopalveluissa aloitti 1.8.2023 uudessa koulunuorisotyöhankkeessa työntekijä, hanke jatkuu koko lukuvuoden toukokuuhun 2024 asti. Hankkeen tavoitteena on ennaltaehkäistä nuorten syrjäytymistä ja pahoinvointia mitä koronan tuomat haasteet olivat tuoneet etäopetusten ja muiden rajoitusten kautta. Uudessa hankkeessa kohderyhmään kuuluu myös Ukrainasta tulleet lapset ja nuoret. Koulunuorisotyöntekijä on ollut pääasiassa Keuruun yläkoululla, mutta vierailut myös Haapamäen yhtenäiskoululla sekä alakouluilla. Alakouluikäisistä pääkohderyhmää on 6.luokkalaiset.

Koulunuorisotyöntekijä on myös syksyn 2023 aikana käynyt jalkautumassa Kipinälle. Koulunuorisotyöntekijä on syksyn 2023 aikana mm. Ollut läsnä oppitunneilla ja välitunneilla, järjestänyt erilaisia ryhmäytyksiä ja välituntitoimintaa, osallistunut koulun omiin tapahtumiin ja retkiin, pitänyt 6.luokille päihdekasvatusaiheisen Seppo io-pelin ja ollut mukana nuorisopalveluiden omissa sekä kaikkien nuorisotoimijoiden yhteisissä koulunuorisotyön tapahtumissa (mm. Teemakampanja Mitä Sä Välität, turvataitopajat).

Kouluyhteistyötä ohjaa koulun kanssa yhteistyössä joka lukuvuodelle päivitetty oma vuosikello, josta näkee erilaiset yhteistyömuodot lukuvuoden aikana. Vuosikello päivitetään Keuruun ja Haapamäen yläkoulujen kanssa joka lukuvuoden alussa. Kouluyhteistyö sisälsi mm. seuraavat toiminnot vuonna 2023:

- Mediakasvatuspajat 5.luokkalaisille, kevät 2023 (yhdessä kirjaston kanssa).
- Nuorisopalvelut mukana Multian 4h:n järjestämällä 8.luokkalaisten Ajo Kortti Työelämään kurssilla.
- Turvataitopajat kaikille 8.luokkalaisille, syksy 2023
- Turvataitopajat 6. luokkalaisille, kevät 2023
- Turvataitopajat 6. luokkalaisille, Syksy 2023
- Uusien seiskojen vierailu Kipinällä, syksy 2023
- Suuret kevät karnevaalit Keuruun yläkoululla, 28.4.2023. Yhteistyössä seurakunnat, koulut, yhdistykset ja 3. sektori. Haapamäen yläkoululaisille järjestettiin kuljetus tapahtumaan.
- Yläkouluun siirtyvien nuorten ryhmäyttäminen, toukokuu 2023 (yhdessä seurakuntien, Multian 4H-yhdistyksen sekä yläkoulujen kanssa).
- Lukion 1. vuosikurssin ryhmäytyspäivä, elokuu 2023 (yhdessä lukion kanssa).
- Haapamäen harrastepäivä, elokuu 2023. (yhdessä liikuntatoimi ja 3.sektori).
- Koulumarkkinointi tempaus Keuruun yläkoulu, elokuu 2023 (yhteistyössä Multian 4h, seurakunnat)
- Etsivän nuorisotyön kouluvierailut (lukio, JOPO, E-luokka)

- ”Selvästi onnellinen 2.0” välituntitempaukset yläkouluilla, helmikuu 2023 (yhteistyössä seurakunta ja Multian 4h)
- ”Mitä sä välität? - Hyvää vai paha?” teemakampanjan välituntitempaukset marraskuu 2023 + wilmaviesti lukusarjan aloitus. (yhteistyössä seurakunta ja Multian 4h)
- Nuorisopalvelut mukana peruskoulun mediaporrasmallin toteuttamisessa.

#### 4.3.9 Etsivä nuorisotyö

Etsivä nuorisotyö toteuttaa kunnassa nuorisolain 10 pykälää etsivästä nuorisotyöstä. Vuonna 2023 etsivä nuorisotyö tavoitteli 49 nuorta, joista 44 nuorta oli vuoden aikana etsivän nuorisotyön asiakkaina. Kontaktiksi jäi 1 nuori ja tavoittamatta 4 nuorta, joista osaa vielä tavoitellaan. Lisäksi säännöllisiä ei-asiakkuuskontakteja nuorten kanssa syntyi etenkin kouluvierailuilla (ysiluokat ja lukio).

Vuoden ympäri etsivät kävivät Haapamäellä järjestämässä ysien kahveja. Syksyllä toiminta laajeni myös Keuruun yseille sekä lukiolle.

Etsivät tekevät yhteistyötä useiden tahojen kanssa: mm. nuorten työpaja, työllisyyspalvelut, sosiaalitoimi, sivistystoimi (koulut, nivelvaiheen opo), terveydenhuolto, seurakunta, KELA, TE-toimisto, 4H, muiden kuntien etsivät nuorisotyöntekijät. Etsivät nuorisotyöntekijät toimivat Aikalisä-ohjaajina ja ovat mukana kutsunnoissa.

Etsivillä nuorisotyöntekijöillä on omat työtilansa, jotka sijaitsevat Nuorten ohjauskeskus Loisteessa. Omissa työtiloissa on mahdollisuus järjestää nuorten tapaamisia.

Muina toimintaympäristöinä toimivat omien työtilojen sekä koulujen lisäksi:

- Ulkoilumaastot ja –reitit yksilötapaamisissa
- Kotikäynneillä asiakkaiden kodit
- Nuorisotoimen tapahtumat ja leirit (mm. välituntitempaukset, lukion ryhmäytyt)
- Yhteistyötahojen toimitilat, joissa asiakas- ja verkostotapaamisia

Etsivät liikkuvat ja jalkautuivat sinne missä nuoret ovat. Etsivä nuorisotyö on näkyvillä myös sosiaalisen media kanavilla (Instagram, Facebook).

#### 4.3.10 Nuorten työpaja

Nuorten työpaja toteuttaa kunnassa nuorisolain 4.lukua nuorten työpajatoiminnasta. Työpajan tila sijaitsee Kivilouhoksentiellä, Nuorten ohjauskeskus Loisteessa. Vuonna 2023 nuorten työpajan toiminnassa tai valmennuksessa oli 28. Nuorten käyntikertoja työpajalla oli 684 (työpajaryhmä ja seinätön valmennus) ja henkilökohtaisia valmennusta tehtiin 172 kertaa. Nuoret olivat 16–24 vuotiaita. Työpajaryhmiä oli 4 (4 jaksoa), nuoret puhuivat 4 eri äidinkieltä. Nuorten työpajalla oli vuoden aikana neljä jaksoa: tammi-maaliskuu, huhtikesäkuu, elo-syyskuu, loka-marraskuu. Heinäkuussa paja oli ryhmämuotoiselta toiminnalta kiinni, mutta yksilövalmennuksia tehtiin myös heinäkuun ajan. Pajaryhmä toimi kolmena päivänä viikossa, ti-to. Maanantaisin ja perjantaisin toteutettiin seinätöntä valmennusta opiskelijoiden ja muiden valmentautujien kanssa.

Nuoria oli toiminnassa neljällä erilaisella sopimuksella: työkokeilusopimus, pajasopimus, seinättömän valmennuksen sopimus ja koulutussopimus. Pajalla nuoret tekivät omien

tavoitteidensa mukaisesti erilaisia projekteja, työelämälähtöisiä projekteja, osallistuivat teemallisiin ryhmävalmennuksiin sekä yksilö- ja työvalmennuksiin. Nuoret myös opiskelivat ja koulutustuivat mm. 4H-yrittäjäyyskurssin tiimoilta. Lisäksi nuoret osallistuivat lokakuussa valmennukselliselle Nuotta-leirille Piispalassa.

Työpaja teki tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Yhteistyökumppaneita oman yksikön ulkopuolella olivat mm. muut työpajat, Keuruun kaupungin nivelvaiheen opinto-ohjaus, työllisyyspalvelut, te-toimisto, hyvinvointialueen terveydenhuolto, palvelunohjaus ja sosiaalityö, eri oppilaitokset, Allianssin nuorisovaihto, 4H ja paikalliset yritykset. Nuorten työpaja oli mukana järjestämässä Keski-Suomen työpajaverkoston yhteistapaamista ja oli mukana TE2024 valmistus uudistuksen kehittämispäivässä Jyväskylässä. Säännöllistä yritys yhteistyötä tehtiin Rahikkalan tilan kanssa, jossa nuoret kävivät työskentelemässä kerran kahdessa viikossa kevään ja syksyn ajan. Lisäksi nuoret ovat somistaneet Kiinteistökolmion näyteikkunaa. Nuorten työpaja oli mukana myös Valon polku tapahtumassa, omalla taideteoksellaan "Pallomeri".

#### **4.3.11 Nuorten ohjauskeskus Loiste**

Nuorten Ohjauskeskus Loisteen avajaiset pidettiin 17.2.2023. Nuorten Ohjauskeskus Loisteessa toteutettiin työpajan ja etsivän nuorisotyön yhteisenä toimintana kevään 2023 ajan nuorten avoimia perjantai-päiviä (20 kävijää), Loiste goes beach -ohjausta heinäkuussa (17 kävijää) sekä syksyllä 2023 alkaen K-18 torstai-iltoja (28 kävijää).

Nuorten työpaja ja etsivä nuorisotyö oli mukana myös Heinähulinat -tapahtumaan omalla tapahtumapisteellä (50 kävijää) ja Liikuntatoimen Pump Track-radan avajaisissa elokuussa 2023.

Nuorten ohjauskeskus Loisteeseen kutsuttiin myös koolle 18–28-vuotiaiden nuorten parissa toimivien verkosto syksyllä 2023. Lisäksi Multian 4h yhdistys järjesti syksyllä 2023 Loisteen tiloissa hygieniapassikoulutuksen.

#### **4.3.12 Projektit**

- Haapamäen nuorisotilan mahisprojekti, kevät 2023-syky 2023
- Ystävänäpäivä-tapahtuma, kevät 2023
- Kipinän Halloween-tapahtuma, syky 2023
- Kipinän Pikkujoulu-juhla, syky 2023

#### **4.3.13 Hankkeet**

- Etsivä nuorisotyö: Keuruun nuorisopalvelut sai AVI:lta hankerahaa kahden etsivän nuorisotyöntekijän palkkaamiseen kaudelle 1.8.2022-31.7.2024. Syksyllä 2023 haettiin rahaa tulevalle hankekaudelle kahden etsivän palkkaamiseen ajalle 01.08.2024-31.7.2025.
- Nuorisopalvelut saivat AVI:lta rahoitusta koulunuorisotyöntekijän palkkaamiseen, koulunuorisotyöntekijä palkattiin ajalle 1.8.2023-31.5.2024.
- Nuorten työpaja: Keuruun Nuorisopalvelut sai AVI:lta hankerahaa nuorten työpajatoimintaa hankekaudelle 1.1.-31.12.2023 sekä 1.1.-31.12.2024. Syksyllä 2023 haettiin avustusta myös kaudelle 1.1.-31.12.2025.

#### **4.4 Avustukset ja huomionsoitukset**

Yhteensä kohdeavustuksia jaettiin 9500 euroa kolmelle hakijalle.

Kasvun- ja hyvinvoinnin lautakunnan nuorisotoimen 2022 huomionsoitukset menivät aktiivisille nuorisovaltuuston nuorille Venla Niinilammelle ja Luka Lintulalle sekä Pihlajaveden VPK toiminnassa pitkään mukana olleelle Mika Hetekorvelle. Nuorten Suomen järjestämässä valtakunnallisessa juhlassa 29.9.2023 Keuruulta palkittiin aktiivisena nuorena Oona Ruotsalainen sekä aikuisena tsemppaajana Nuorisovaltuuston pitkäaikainen kummivaltuutettu Mika Nissinen.

#### **4.5 Koulutukset ja yhteistyöryhmät**

Nuorisopalvelut on mukana Keurusseudun kotouttamisohjelman päivitys työryhmässä (etsivä nuorisotyöntekijä Laura Aronen), Iso N –työryhmässä, Nuorten työpaja- ja etsivähankkeen ohjausryhmässä ja hyvinvointityöryhmässä. Nuorisopalveluiden vastaava on myös valittu Keuruun kaupungin edustajaksi Keski-Suomen Kyky-ryhmään, kutsuntojen tutkintalautakuntaan kunnan edustajaksi, oppilashuoltosuunnitelman päivitys työryhmään, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivitys työryhmään, kasvun- ja hyvinvoinnin tietosuoja työryhmään sekä yhdeksi kaupungin edustajaksi Unicefin Lapsiystävällinen kunta työryhmään. Lisäksi Etsivät nuorisotyöntekijät Laura Aronen ja Satu Laakkonen osallistuivat säännöllisesti Keski-Suomen etsivien yhteisiin tapaamisiin sekä työnohjaukseen. Myös työpajan työvalmentajat osallistuivat aktiivisesti Keski-Suomen yhteiseen työpajaverkostoon. Erillisiä Keski-Suomen verkostoja on ollut tarjolla myös nuorisotyön esihenkilöille, nuorisotilatyöhön sekä koulunuorisotyön parissa toimiville. Näihin on osallistuttu vaihtelevasti.

Annika Korpinen osallistui seuraaviin koulutuksiin:

- Nuori 2023, 18.-20.4.2023
- Positiivinen pedagogiikka ja laaja-alainen hyvinvointiohjaaja koulutus, maaliskuu-joulukuu 2023

Niina Savilahti osallistui seuraaviin koulutuksiin:

- Nuori 2023- tapahtuma 18.-20.4.2023
- ENT ja TP kesäpäivät, 6.-7.6.2023
- Murros seminaari 12.10.2023
- Lähiesimiestutkinnon (150 op) aloitus syksy 2022, jatkuu tammikuu 2024

Laura Aronen osallistui seuraaviin koulutuksiin:

- Erityisherkan nuoren kohtaaminen, 21.3.2023
- Nuori 2023, 18.-20.4.2023
- ENT ja TP kesäpäivät, 6.-7.6.2023
- Oppivelvollisten ohjauksen äärellä, 28.9.2023
- Neuropsykiatrinen valmentaja oppisopimuskoulutus alkoi syksyllä 2023

Tanja Mäkelä osallistui seuraaviin koulutuksiin:

- ENT ja TP kesäpäivät Pälkäneellä, 6.-7.6.2023
- Nuori 2023, 18.-20.4.2023
- Neuropsykiatrinen valmentaja oppisopimuskoulutus alkoi syksyllä 2023

Niina Kotilainen osallistui seuraaviin koulutuksiin:

- ENT ja TP kesäpäivät Pälkäneellä, 6.-7.6.2023
- Nuori 2023, 18.-20.4.2023
- Neuropsykiatrinen valmentaja oppisopimuskoulutus alkoi syksyllä 2023

Satu Laakkonen osallistui seuraaviin koulutuksiin:

- ENT ja TP kesäpäivät Pälkäneellä, 6.-7.6.2023
- Nuori 2023, 18.-20.4.2023
- Neuropsykiatrinen valmentaja oppisopimuskoulutus alkoi syksyllä 2023

## **5 HYVINVOINTIPALVELUT**

Hyvinvointipalvelut on uusi tulosityksikkö, joka sijoittuu hallinnollisesti kasvun ja hyvinvoinnin toimialalle vapaa-aikapalveluiden alle. Hyvinvointipalveluiden koordinointiin palkattiin hyvinvointikoordinaattoriksi Tino Kohonen 1.2.2023 alkaen.

Tulosityksikön tehtävänä on tuottaa tietoa hyvinvoinnin tilasta ja kehittämiskohteista. Hyvinvointipalvelut vastaavat koko kaupungin hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman tekemisestä ja koordinoi niiden toimenpiteiden toteutusta. Hyvinvointipalvelut raportoivat koko kaupungin hyvinvoinnin tilasta hyte –indikaattoreiden ja muiden valittujen indikaattoreiden pohjalta.

### **5.1 Toiminta**

Hyvinvointialueuudistuksen myötä yhteistyö- ja toimintamallit rakentuivat vuoden 2023 aikana. Hyvinvointikoordinaattori osallistui kaupungin edustajana mm. hyte-kuntafoorumi, alueellinen hyte-verkosto, hyvinvointikoordinaattorien -verkosto, ehkäisevätyö-verkosto, alueellinen ravitsemus -verkosto, alueellinen väkivallan ehkäisy -verkosto, järjestöyhteistyön-verkosto ja liikuntaneuvonnan maakunnallinen verkosto-tilaisuuksiin.

Vuonna 2023 päivitettiin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi. Laaja hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus on jäänyt tekemättä valtuustokaudelle 2021-2025, mutta sen ennakoidaan valmistuvan alkuvuodesta 2024.

### **Ravitsemus**

Ravitsemusterveyden edistämiseen järjestettiin 3 työpajaa: ikääntyneiden parissa toimiville, varhaiskasvatuksen henkilöstölle ja perusopetuksen parissa toimivalle henkilöstölle. Työpajat järjestettiin yhteistyössä Petäjäveden ja Multian kuntien kanssa.

## **Ehkäisevä päihde- ja väkivaltatyö**

Ehkäisevää päihde- ja väkivaltatyötä tehdään yhteistyössä Multian ja Petäjäveden kuntien sekä sidosryhmien kanssa. Paikallinen ehkäisevän työn ryhmä kokoontui kerran syksyllä 2023. Lisäksi lasten ja nuorten osalta aihepiiriä on käsitelty Iso-N-verkostossa useamman kerran vuoden aikana.

Hyvinvointikoordinaattori on tehnyt yhteistyötä paikallisten ehkäisevää työtä tekevien toimijoiden kanssa.

## **Osallisuus**

Hyvinvointikoordinaattori toimii järjestöyhdyshenkilönä yhdessä vapaa-aikapäällikön kanssa. Yhdistyksille järjestettiin 2 järjestökahvi-tilaisuutta yhteistyössä Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry kanssa ja 2 liikuntaseuroille suunnattua seurafoorumia.

Syksyllä 2023 toteutettiin myös ensimmäinen kuntalaiskysely. Kysely on tarkoitus toistaa joka toinen vuosi.

Vuoden aikana pilotoitiin myös lasten ja nuorten osallistuvaa budjetointia. Nuorisovaltuusto esittää testamenttivaroja käytettäväksi nuorisopalveluiden järjestämään reissuun sekä oleskelukatoksen rakentamiseen Tervan alueelle.

Osallisuussuunnitelmaa on työstetty syksyllä 2023 ja se ollaan viemässä päätöksentekoon vuoden vaihteessa.

## **Vanhus- ja vammaisneuvosto**

Hyvinvointikoordinaattori toimii vanhus- ja vammaisneuvostojen sihteerinä. Vanhusneuvosto kokoontui vuoden aikana 5 kertaa. Vammaisneuvosto kokoontui 4 kertaa.

Neuvostot käsitelivät ajankohtaisia asioita liittyen hyvinvointialueen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Neuvostot lausuiivat mm. hyvinvointialueen palveluiden järjestämisestä ja näkökantansa kaupungin talouden tasapainotusohjelman toimenpiteistä.

Vammais- ja vanhusneuvostot tekivät aloitteita mm. esteettömän uimalaiturin rakentamisesta sekä sähköisten tiedotusnäyttöjen hankinnasta.

## **5.2 Avustukset**

Hyvinvointiavustuksia ei jaettu vuonna 2023. Hyvinvointia edistäville yhdistykselle osoitettiin avustukset nuoriso-, liikunta- tai kulttuuritoimen avustusmäärärahoista. Lisäksi osa yhdistyksistä sai Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestöavustusta.